

WILHELM
STENHAMMAR
1871-1927

Serenad

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Finn Rosengren

Levande musikarv och Kungl. Musikaliska Akademien

Syftet med Levande musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska Akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska Akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Edward Klingspor

Levande musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska Akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2540/Edition no. 2540
2026
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
979-0-66166-879-4

Levande musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska Akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Orkesterbesättning/Orchestra

2 Flauti (Fl. II anche Piccolo)

2 Oboi (Ob. II anche Corno inglese)

2 Clarinetti in A, B

2 Fagotti

4 Corni in E, F

2 Trombe in F

3 Tromboni

Timpani

Percussione:

Triangolo, Tamburo piccolo, Piatti, Gran Cassa, Campanelli

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

Serenad F-dur

I. Overtura

Wilhelm Stenhammar, op. 31
(1871–1927)

Allegrissimo

2 Flauti
2 Oboi
2 Clarinetti in B
2 Fagotti
4 Corni in F
Violini I
Violini II
Viole
Violoncelli
Contrabassi

fz *dim.* *p* *p* *cresc.*
fz *p* *cresc.*
fz *p* *cresc.*
p *cresc.*
fz *p* *cresc.*
f *dim.* *p* *cresc.*
f dim. *p* *cresc.*
pizz. *f* *div. arco* *p* *cresc.*
pizz. *f* *div. arco* *p* *pizz.* *f* *arco* *p*
pizz. *f* *pizz.* *f* *arco* *p*

7 1

Cl. (B) *fz*

Fag. *a 2 fz* *f*

Cor. (F) *fz* *f* IV. III. *f*

VI. I *f*

VI. II *f*

Vle *f*

Vc. *f* *cresc.* *ffz*

Cb. *f* *cresc.* *ffz*

1

13 (♩ = ♩)

Cl. (B) *f*

Fag.

Cor. (F) *con sord.* *pp* *con sord.* *pp*

VI. I *fz* *ffz* *p* *pizz.* *p* *pizz.* *p*

VI. II *fz* *ffz* *p* *pizz.* *p* *pizz.* *p*

Vle *fz* *ffz* *p* *pizz.* *p*

Vc. *più p*

Cb. *più p*

20 **Tempo molto sostenuto**

Fl. *dolce* *dim.* *pp*

Ob. *p*

Cl. (B) *p*

Fag. *pp possibile* *p* *dim.*

Cor. (F) *dim.* *ppp*

Tempo molto sostenuto

VI. I *arco* *ppp* *p* *dim.*

VI. II *arco* *ppp* *p* *dim.*

Vle *arco* *ppp* *p* *dim.*

Vc. *pp* *poco cresc.* *p dim.*

Cb. *pp* *poco cresc.* *p dim.*

26

Fl. *p* *mf*³ *p*³

Ob. *dolcissimo* 3

Cl. (B) *p* *mf*³ *p*

Fag. *dolcissimo* 3 *p*

Cor. (F) *pp* *mp* *pp* senza sord.

VI. I 1. solo *pp* *cresc.* *f*⁵ *dim.* *p*⁶ *tr*

VI. II *dolcissimo* *quasi niente* tremolo sul ponticello *mp* *pp* *dim.*

Vle *dolcissimo* *quasi niente* tremolo sul ponticello *mp* *pp* *dim.*

Vc. 1. solo *ppp* 3 *ppp* (I 4 primi cellisti mettono sordini)

gli altri *ppp*

Cb. *ppp*

2

31

Fl. *dim.* *pp* *ppp*

Ob.

Cl. (B) *dim.* *pp* *ppp*

Fag. *dim.* *pp*

Cor. (F) *pp* *ppp*

VI. I *p* *tr* *molto espress.* *f* *dim.* *dolce*

VI. II *ppp*

Vle *ppp*

Vc. 1. Solo con sord. *dolcissimo* *pp*
2. Solo con sord. *dolcissimo* *pp*
3. Solo con sord. *dolcissimo* *pp*
4. Solo con sord. *dolcissimo* *pp*
gli altri (senza sord.)

Cb. *div.*

Allegrissimo

36

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Allegrissimo

2. solo

3. solo

4. solo

gli altri

VI. I

VI. II

Vle

1. solo

2. solo

3. solo

4. solo

gli altri

Vc.

Cb.

40

Fl. *p ma molto ritmico*

Ob. *p ma molto ritmico*

Cl. (B) *p ma molto ritmico*

Fag. *p ma molto ritmico*

3

Cor. (F) *f marcato*

f marcato

tutti div.

VI. I *f*

VI. II *f*

Vle *p ma molto ritmico* *f*

Vc. *tutti senza sord. arco* *f*

Cb. *f* *f marcato*

3

46

Fl. *p cresc.* *fz*

Ob. *p cresc.* *fz*

Cl. (B) *p cresc.* *fz*

Fag. *p cresc.* *fz*

Cor. (F) *f* *p cresc.* *mf*

f *mf*

VI. I *p cresc.* *f*

VI. II *f* *p cresc.* *f*

Vle *f* *p cresc.* *f*

Vc. *f* *p cresc.* *f*

Cb. *f* *p cresc.* *f*

This page of a musical score contains two systems of staves. The first system covers measures 52 to 57, and the second system covers measures 58 to 63. The instruments are arranged as follows:

- Flute (Fl.):** Measures 52-57 play chords with *fz* dynamics. Measures 58-63 play sustained chords with *p* dynamics.
- Oboe (Ob.):** Measures 52-57 play chords with *fz* dynamics. Measures 58-63 play sustained chords with *p* dynamics.
- Clarinet in B (Cl. (B)):** Measures 52-57 play chords with *fz* dynamics. Measures 58-63 play sustained chords with *p* dynamics.
- Bassoon (Fag.):** Measures 52-57 play chords with *fz* dynamics. Measures 58-63 play sustained chords with *p* dynamics.
- Cor in F (Cor. (F)):** Measures 52-57 play chords with *fz* dynamics. Measures 58-63 play sustained chords with *f* dynamics.
- Violin I (VI. I):** Measures 52-57 play a melodic line with *ff* dynamics. Measures 58-63 play chords with *p* dynamics.
- Violin II (VI. II):** Measures 52-57 play a melodic line with *fz* dynamics. Measures 58-63 play chords with *f* dynamics.
- Viola (Vle):** Measures 52-57 play a melodic line with *fz* dynamics. Measures 58-63 play chords with *f* dynamics.
- Violoncello (Vc.):** Measures 52-57 play a melodic line with *fz* dynamics. Measures 58-63 play chords with *f* dynamics.
- Double Bass (Cb.):** Measures 52-57 play a melodic line with *fz* dynamics. Measures 58-63 play chords with *f* dynamics.

Measure numbers 52, 58, and 64 are indicated at the beginning of their respective systems. A rehearsal mark '4' is placed above measures 54 and 60. Dynamics include *fz*, *ff*, *f*, *dim.*, *p*, and *non divisi*.

64 **5**

Fl. *p cresc. fz fz*

Ob. *p cresc. fz fz p espress.*

Cl. (B) *p cresc. fz fz p espress.*

Fag. *fz fz p dim.*

Cor. (F) *p cresc. mf fz p dim.*

VI. I *p cresc. f fz p dim.*

VI. II *p cresc. f fz p dim.*

Vle *p cresc. f fz p dim.*

Vc. *p cresc. f fz p dim.*

Cb. *p cresc. f fz p dim.*

70 **6**

Ob. *pp*

Cl. (B) *pp*

Fag. *pp*

Cor. (F) *pp p cresc. mf*

VI. I *6 cantabile cresc. f div.*

VI. II *pp poco cresc. più cresc. f*

Vle *pp poco cresc. più cresc. f*

Vc. *pp poco cresc. più cresc. cresc.*

Cb. *pp poco cresc. più cresc. cresc.*

7

76

Fl.

Ob. I.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F) III.

7

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

The musical score is arranged in a system of staves. The woodwind section includes Flute (Fl.), Oboe (Ob. I.), Clarinet in B-flat (Cl. (B)), Bassoon (Fag.), and Cor Anglais (F) III. The brass section includes Trumpets in F (VI. I and VI. II), Violoncello (Vle), Violin (Vc.), and Contrabass (Cb.). The score begins at measure 76. The woodwinds and strings start with a forte (f) dynamic. The woodwinds (Cl. (B), Fag., and Cor. (F) III) have a dynamic shift to piano (p) with a diminuendo (dim.) leading to pianissimo (pp) by measure 78. The strings (VI. I, VI. II, Vle, Vc., and Cb.) also have dynamic shifts, with VI. I moving from mf to p and the others from f to p. The strings then move to a piano (pp) dynamic with a poco crescendo (poco cresc.) starting in measure 80. The woodwinds remain at pp. The Flute part is mostly silent with some rests.

81

Fl. *f* a 2

Ob. *p cresc.* *f*

Cl. (B) *mf cresc.* *f*

Fag. *pp cresc-* *p cresc.* *f cresc.*

Cor. (F) *pp cresc.* *p cresc.* *f cresc.*

III.

VI. I *più cresc.* *sempre cresc.* *f cresc.*

VI. II *più cresc.* *sempre cresc.* *f cresc.*

Vle *più cresc.* *sempre cresc.* *f cresc.*

Vc. *più cresc.* *sempre cresc.* *f cresc.*

Cb. *più cresc.* *sempre cresc.* *f cresc.*

Detailed description: This page of a musical score, numbered 81, contains ten staves for various instruments. The Flute (Fl.) part begins with a rest and then plays a melodic line starting at measure 85, marked *f* and *a 2*. The Oboe (Ob.) part has a rest until measure 83, then plays a sustained chord marked *p cresc.* and *f*. The Clarinet in B-flat (Cl. (B)) part has a rest until measure 83, then plays a melodic line marked *mf cresc.* and *f*. The Bassoon (Fag.) part has a rest until measure 83, then plays a melodic line marked *pp cresc-*, *p cresc.*, and *f cresc.*. The French Horns (Cor. (F)) part has two staves; the top staff has a rest until measure 83, then plays a sustained chord marked *pp cresc.*, *p cresc.*, and *f cresc.*. The third horn (III.) has a rest until measure 83, then plays a sustained chord marked *pp cresc.* and *p cresc.*. The Violins (VI. I and VI. II) and Violas (Vle) parts all have a rest until measure 83, then play melodic lines marked *più cresc.*, *sempre cresc.*, and *f cresc.*. The Violoncello (Vc.) and Contrabass (Cb.) parts also have a rest until measure 83, then play melodic lines marked *più cresc.*, *sempre cresc.*, and *f cresc.*.

87 8 ^{a 2}

Fl. *ff*

Ob. *ff* II.

Cl. (B) *ff*

Fag. *ff* ^{a 2}

Cor. (F) *ff*

8

VI. I *ff*

VI. II *ff*

Vle *ff*

Vc. *ff*

Cb. *ff*

93

VI. I *dim.* *p* *p* *più p* *pp*

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

104 **9**

VI. I

1. solo

Vle

2. solo

3. solo

4. solo

Vc.

1. solo

2. solo

3. solo

4. solo

114 **10**

VI. I

espress.

Vle

Vc.

164

Ob. *fz* *p*

Cl. (B) *p*

Fag. *fz*

Cor. (F) *fz* III.

VI. I *f* *dim.* *p*

VI. II *f* *dim.* *p*

Vle *f* *f* *dim.* *p* *mf*

Vc. *f* *f* *dim.* *p* *div.* *mfzp*

Cb. *f* *pizz.* *mfzp* *arco*

170

Cl. (B) *mf* *p* 13

Fag. *I.* *pp*

Cor. (F) *p* *mf*

VI. I *p* 13

VI. II *p*

Vle *p* *pp*

Vc. *(senza cresc.)* *pp*

Cb. *(senza cresc.)* *pp*

176

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

p *f*

pp *cresc.*

f *p* *fzp*

fzp

fzp

182

14

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

14

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

f *a 2* *f*

f *più f* *f*

f *più f* *f*

f *più f*

f *p* *f* *Muta in C*

f *p* *f*

cresc. *mf* *p* *cresc.* *f*

cresc. *mf* *p* *cresc.* *f*

p *p*

p *p*

15

188

Fl. *f*

Cl. (B) *f*

Fag. *mf marc.*

Cor. (F) *mf marc.*

Cor. (C) *mf marc.*

VI. I *p* *poco cresc.* *mp* *p* *cresc.*

VI. II *p* *poco cresc.* *mp* *p* *cresc.*

Vle *p*

Vc. *p*

Cb. *mf marc.*

15

15

194

Fl. *f*

Ob. *f marc.* *a 2*

Cl. (B) *f*

Fag. *più f*

Cor. (F) *più f* *Muta in E*

Cor. (C) *più f* *Muta in E*

VI. I *mf* *p* *cresc.* *mf*

VI. II *mf* *p* *cresc.* *mf*

Vle *p* *p*

Vc. *p* *p*

Cb. *più f*

200

16

Fl. *f* a 2

Ob. *f*

Cl. (B) *f marc.* *f*

Fag. I. *f* *f marc.*

Cor. (E) *f* *f* in E

16

Vl. I *mp* *cresc.* *f*

Vl. II *mp* *cresc.* *f*

Vle *p*

Vc. *p*

Cb. *f*

206 a 2

Fl. *più f* *f* *più f*

Ob. *più f* *più f*

Cl. (B) *più f* *f* *più f*

Fag. *più f* *f* *più f*

Cor. (E) *più f* *più f*

VI. I *mf* *cresc.* *fz* *f*

VI. II *mf* *cresc.* *fz* *f*

Vle *cresc.* *mf cresc.* *fz p* *cresc.*

Vc. *cresc.* *f* *p* *cresc.*

Cb. *più f* *f* *più f*

Detailed description: This page of a musical score, numbered 206, features a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a common time signature. The score is arranged in a system of ten staves. The top five staves are for woodwinds: Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Cl. (B)), Bassoon (Fag.), and Cor Anglais in E-flat (Cor. (E)). The bottom five staves are for strings: Violin I (VI. I), Violin II (VI. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Contrabass (Cb.). The woodwinds and strings play sustained notes with various dynamics and articulations. The Flute, Oboe, Clarinet, Bassoon, and Cor parts are marked with *più f* (more fortissimo) and *f* (fortissimo). The Violin and Viola parts show a dynamic progression from *mf* (mezzo-forte) through *cresc.* (crescendo) to *fz* (forzando) and *f* (fortissimo). The Violoncello and Contrabass parts also show dynamic changes, including *f* and *p* (piano). The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

17

211

Fl. *f* *sempre più f* *ff*

Ob. *sempre più f* *ff*

Cl. (B) *f* *sempre più f* *ff*

Fag. *f* *sempre più f* *ff*

Cor. (E) *sempre più f* *ff*

17

VI. I *cresc.* *fz* *f cresc.* *fz f cresc.* *ff*

VI. II *cresc.* *fz* *f cresc.* *fz f cresc.* *ff*

Vle. *f cresc.* *fz p cresc.* *f cresc.* *fz f cresc.* *ff*

Vc. *f* *p cresc.* *f* *sempre più f* *ffz*

Cb. *sempre più f* *ffz*

217 a 2

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (E)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

f

fz

ff

fz p

f

I.

f

Muta in F

Detailed description: This page of a musical score covers measures 217 to 222. The woodwind section (Flute, Oboe, Clarinet in B, Bassoon) plays sustained notes with a dynamic of *f*. The strings (Violins I & II, Viola, Violoncello, Contrabass) play a rhythmic pattern with dynamics ranging from *ff* to *fz p*. The Horns in E play sustained notes with a dynamic of *f*. A key signature change to F major is indicated by 'Muta in F' at the end of measure 222. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

223 18

Fl. *ff* *p cresc.* *ff* *p cresc.*

Ob. *f* *ff* *p cresc.* *ff* *p cresc.*

Cl. (B) *più f* *ff* *a 2 p cresc.* *ff* *p cresc.*

Fag. *ff* *p cresc.* *ff* *a 2 p cresc.*

Cor. (E) II. *f* *Muta in F* *in F f* *f*

Cor. (F) *più f* *in F p cresc.* *f* *p cresc.*

18

VI. I *p cresc.* *f* *p cresc.* *f*

VI. II *p* *cresc.* *f* *p cresc.* *f*

Vle *cresc.* *f* *p cresc.* *f*

Vc. *cresc.* *f* *p cresc.* *f*

Cb. *p cresc.* *p cresc.*

229 ^{a 2} 19

Fl. *ff* *f*

Ob. *ff*

Cl. (B) *ff* *f*

Fag. ^{a 2} *ff* *fz* *fz*

Cor. (F) II. *f* *fz* *fz*

VI. I *ff* *forte espressivo*

VI. II *ff* *forte espressivo*

Vle. *ff* *f* *f*

Vc. *ff* *f* *f*

Cb. *ff* *div.* *fz* *fz*

236

Fl. *f cresc.* *ff*

Ob. *f* *ff dim.*

Cl. (B) *f cresc.* *ff* *fz*

Fag. *mf cresc.* *fz dim.* *p*

Cor. (F) *mf cresc.* *fz dim.* *p*

VI. I *dim.*

VI. II *dim.*

Vle. *f cresc.* *fz dim.* *p*

Vc. *f cresc.* *ff dim.* *p*

Cb. *mf cresc.* *fz dim.* *p*

Detailed description: This page of a musical score, numbered 236, contains ten staves for various instruments. The Flute (Fl.) part begins with a forte (*f*) dynamic and a crescendo (*cresc.*), reaching fortissimo (*ff*) by measure 238. The Oboe (Ob.) part starts in measure 237 with a first ending bracket (*I.*) and a forte (*f*) dynamic, then moves to fortissimo (*ff*) with a decrescendo (*dim.*). The Clarinet in B (Cl. (B)) part also starts with *f cresc.* and *ff*, then features a fortissimo (*fz*) dynamic in measure 239. The Bassoon (Fag.) part begins with *mf cresc.*, followed by *fz dim.* and *p*. The French Horns (Cor. (F)) part has two staves; the upper staff starts with *mf cresc.*, *fz dim.*, and *p*, while the lower staff starts with *mf cresc.* and *fz*. The Violin I (VI. I) and Violin II (VI. II) parts both feature a decrescendo (*dim.*) starting in measure 238. The Viola (Vle.) part starts with *f cresc.*, *fz dim.*, and *p*. The Violoncello (Vc.) part starts with *f cresc.*, *ff dim.*, and *p*. The Contrabass (Cb.) part starts with *mf cresc.*, *fz dim.*, and *p*. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

241 **20**

Fl. *mf cresc.* *più f* *cresc.*

Ob. *f cresc.* *f cresc.*

Cl. (B) *mf cresc.* *più f* *cresc.*

Fag. a 2 *mf* *più f* *f cresc.*

Cor. (F) II. *mf* *più f* *f cresc.*

20

VI. I *f* *più f* *sempre più f*

VI. II *f* *più f* *sempre più f*

Vle *mf cresc.* *più f cresc.* *div. f cresc.*

Vc. *mf cresc.* *più f cresc.* *div. f cresc.*

Cb. *mf* *più f* *f cresc.*

247 21

Fl. *fz* *ff*

Ob. *fz* *ff* *ff* *ff*

Cl. (B) *fz* *ff* *ff* *ff* *ff* *ff*

Fag. *fz* *ff* *ff* *ff*

Cor. (F) *fz* *ff* *ff*

21

VI. I *cresc.* *ff* *ff*

VI. II *cresc.* *ff* *ff*

Vle. *fz* *cresc.* *ff* *ff*

Vc. *fz* *cresc.* *ff* *ff*

Cb. *fz* *ff* *ff* *div.*

264 **22**

Fl. *p ben tenuto*

Ob. *p ben tenuto*

Cl. (B) *p ben tenuto*

Fag. *p ben tenuto*

Cor. (F) *p*

22

VI. I

VI. II

Vle *p*

Vc. 1. solo *p*

Vc. 2. solo *p*

gli altri pizz. *p*

Cb. 1. solo *pp*

Cb. 2. solo *pp*

gli altri div. *pp*

23

270

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

pp

pp

pp

pp

pp

23

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

dim.

pp

pp

pp

pp

276

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

poco cresc.

cresc.

Detailed description: This page of a musical score covers measures 276 to 281. The woodwind section (Flute, Oboe, Clarinet in B-flat, Bassoon) plays chords and moving lines. The strings (Violins I and II, Violas, Cellos, and Double Basses) feature sustained notes and rhythmic patterns. The French Horns (Cor. F) enter in measure 278 with a *pp* dynamic. The woodwinds and strings show a gradual increase in volume, marked with *poco cresc.* and *cresc.* dynamics. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

282 24

Fl. *cresc.*

Ob. *cresc.*

Cl. (B) *cresc.*

Fag. *cresc.*

Cor. (F) II. *p* *p poco cresc.*

mp *p* *poco cresc.*

24

VI. I *espress.* *cresc.*

VI. II *espress.* *cresc.*

Vle *dim.* *cresc.*

Vc. *dim.* *cresc.*

dim. *cresc.*

cresc.

Cb. *cresc.*

cresc.

288

Fl. *mf fz cresc. f p*

Ob. *mf fz cresc. f p*

Cl. (B) *mf fz cresc. f p*

Fag. *mf fz cresc. f p*

Cor. (F) *mp p cresc. mf*

VI. I *f p*

VI. II *f p*

Vle *mf cresc. f dim. p*

Vc. *mf cresc. f dim. p*

Cb. *mf cresc. f p*

294 25

Fl.

Ob. II.

Cl. (B)

Fag. I.

Cor. (F) *p*

25

VI. I *p* *espress.*

VI. II *p* *espress.*

Vle

Vc.

Cb. *tutti div.*

307 a 2

Fl. *dim.* *ppp*

Ob.

Cl. (B) *dim.* *ppp*

Fag. I. *dim.* *ppp*

Cor. (F)

VI. I *dim.* *pp*

VI. II *dim.* *pp*

Vle *ppp*

Vc. *ppp*

Cb. *ppp*

ppp

318 **27** Tempo molto sostenuto

Fl. *dolce* $\langle$ *pp*

Ob.

Cl. (B) *dolce* $\langle$ *pp*

Fag. *dolce* $\langle$ *pp*

Cor. (F) II. *p* $\langle$ *f* $\rangle$ *p*

IV. *p* $\langle$ *f* $\rangle$ *p*

27 Tempo molto sostenuto

1. solo *p*

2. solo *p*

3. solo *p*

4. solo *p*

gli altri *dim.* *pppp*

VI. II *dim.* *pppp*

Vle *trem.* *pp* *pp* *ppp*

Vc. *arco trem.* *pp* *pp* *dim.*

tutti div. *arco trem.* *pp* *pp* *dim.*

Cb. *tutti* *pp* *dim.*

322 **Allegrissimo**

Fl. *pp*

Ob. *pp* II muta in C. ingl.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F) *pp* IV. Muta in E

Allegrissimo

1. solo *pizz.* *p* *arco* *pp* *pizz.* *pp*

2. solo *pizz.* *p* *arco* *pp* *pizz.* *pp*

gli altri *pizz.* *p* *div. arco* *pp* *pizz.* *pp*

VI. I *pizz.* *p* *arco* *pp* *pizz.* *pp*

VI. II *pizz.* *p* *div. arco* *pp* *pizz.* *pp*

Vle *pizz.* *pp*

Vc. *ppp* *pizz.* *pp*

Cb. *ppp* *pizz.* *pp*

II. Canzonetta

Tempo di valse, un poco tranquillo

2 Flauti

Oboe

Corno inglese

2 Clarinetti in A

2 Fagotti

4 Corni in E

Campanelli

Tempo di valse, un poco tranquillo

Violini I

Violini II

Viola

Violoncelli

Contrabassi

1. solo

gli altri

mp

dim.

p

dim.

pp

mp

dim.

p

dim.

pp

mp

dim.

p

dim.

pp

molto p

pizz.

pp

p

9

I.

Cl. (A)

dolce espressivo

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

18 **1** I.

Cl. (A)
VI. I
VI. II
Vle
Vc.
Cb.

26 **2** dolce

Cl. (A)
VI. I
VI. II
Vle
Vc.
Cb.

34 **I.** dim. pp dolce

Cl. (A)
VI. I
VI. II
Vle
Vc.
Cb.

3

42

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (E)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

dolcissimo

pp

ppp

I, II.

dolce espr.

pp

poco

div. arco

pizz.

p

pp

poco

pizz.

tutti p

pizz.

p

49

Ob.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (E)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

cresc.

pp

ppp

ppp

p

pp

div. arco

pp

pizz.

p

p

56 4

Fl. *pp* *cresc.* *mf dim.* *p* *mf* I.

Ob. *pp* *cresc.* *mf dim.* *p* *dim.*

C. ingl. *p* *p* *dim.*

Cl. (A) *dolce* *mf dim.*

Fag. *p*

Cor. (E) *dolce* *p*

VI. I *div.* *p cresc.* *mf* *dim.* *p dim.*

VI. II (arco) *poco cresc.* *mf dim.*

Vle *poco cresc.* *mf dim.*

Vc. arco *pp* *mf dim.*

Cb. arco *mf dim.*

Detailed description: This page of a musical score covers measures 56 to 61. It features woodwind and string parts. The woodwinds (Flute, Oboe, Clarinet in A, Bassoon, and Cor Anglais) play a melodic line starting on a half note G4, moving through A4, B4, and C5, with various dynamics and articulations. The strings (Violin I, Violin II, Viola, Violoncello, and Contrabasso) provide harmonic support with chords and moving lines. The score includes dynamic markings such as *pp*, *cresc.*, *mf*, *dim.*, and *p*, as well as articulations like *dolce* and *arco*. A rehearsal mark '4' is placed at the beginning of measure 56. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

63 5

Fl. *dim.*

Ob. *p*

C. ingl. *p*

Cl. (A) *pp* *cresc.* *f* *dim.* *p* *cresc.*

Fag. *p cresc.* *mf*

Cor. (E) *p* *pp* *cresc.* *mf* *dim.* *p* *cresc.*

VI. I *pp* *cresc.* *mf* *p* *cresc.*

VI. II *pp* *cresc.* *mf* *p* *cresc.*

Vle *pp* *cresc.* *mf* *p* *cresc.*

Vc. *pizz.* *pp* *cresc.* *mf* *arco* *mf* *p* *cresc.*

Cb. *pizz.* *pp* *cresc.* *mf* *arco* *mf* *p* *cresc.*

5

Detailed description: This page of a musical score covers measures 63 to 68. It features woodwind and string parts. The woodwinds include Flute I, Oboe, Clarinet in G, Clarinet in A, Bassoon, and Cor Anglais. The strings include Violin I, Violin II, Viola, Violoncello, and Contrabass. The score is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). Measure 63 starts with a dynamic of *pp* and a *cresc.* marking. Measure 64 has a *mf* dynamic. Measure 65 features a *f* dynamic with a *dim.* marking. Measure 66 has a *p* dynamic. Measure 67 has a *cresc.* marking. Measure 68 ends with a *cresc.* marking. A rehearsal mark '5' is placed above measure 65 and below measure 67. The string parts include *pizz.* (pizzicato) and *arco* (arco) markings.

70

Fl. *mf* *dim.* *p*

Ob. *mf*

C. ingl. *mf* *dim.* *p*

Cl. (A) *mf* *dim.* *p* *dim.* *pp*

Fag. *cresc.* *mf* *dim.* *p*

Cor. (E) *mf* *dim.* *p* *pp* *pp*

VI. I *f* *dim.* *p* *dim.* *molto p* *più p*

VI. II *mf* *dim.* *p* *dim.* *molto p* *più p*

Vle *mf* *dim.* *p* *dim.* *molto p* *più p*

Vc. *f* *mp* *p*

Cb. *f* *mp* *p*

77 1. solo

VI. I *gli altri* *dolce espressivo*

VI. II *ppp* *ppp*

Vle *ppp* *ppp*

Vc. *ppp* *ppp*

Cb. *ppp* *ppp*

6 *8va*

84

Camp. *pp*

VI. I (8) *8va*

VI. II

Vle

Vc. 1. solo arco *dolce flautato*

Cb.

92

7

Cor. (E) *dolcissimo*

Camp. *pp*

VI. I (8)

VI. II

Vle

Vc. *espress.* *gli altri arco* *pp*

Cb. *ppp*

99

Cor. (E)

Camp.

pp

8

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

espress.

Cb.

106

8

Cor. (E)

ppp

Camp.

ppp

8

VI. I

dim.

VI. II

Vle

Vc.

dim.

perdendosi

Cb.

113 1. solo a 2 a 4 a 6 a 8 tutti

VI. I *pp*

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

120 9 a 2

Fl. *pp*

Ob.

C. ingl. *dolce*

Cl. (A) *pp* a 2

Fag. *pp*

Cor. (E) *dolce.* *pp*

9

VI. I *pp*

VI. II *pp*

Vle *pp*

Vc. tutti divisi *pp*

Cb. *pp* pizz. *p*

127

10

a 2

dolce.

dolce

10

The image displays a page of a musical score for an orchestra, starting at measure 127. The score is arranged in systems for various instruments. The top system includes Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in G (C. ingl.), Clarinet in A (Cl. (A)), Bassoon (Fag.), and Contrabass (Cb.). The middle system includes Horn in E (Cor. (E)). The bottom system includes Violin I (Vl. I), Violin II (Vl. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Contrabass (Cb.). The key signature is three sharps (F#, C#, G#), and the time signature is 4/4. The Flute part has a dynamic marking of 'a 2' at measure 132. The Oboe and Horn parts have a dynamic marking of 'dolce.' at measure 132. A rehearsal mark '10' is placed above the Flute staff at measure 130 and above the Violin I staff at measure 132. The score features various musical notations such as notes, rests, slurs, and ties.

134

Fl.

Ob.

C. ingl.

Cl. (A)

Fag.

Cor. (E)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

dolce

dolce

Detailed description: This page of a musical score covers measures 134 through 140. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 4/4. The score is arranged in a system with ten staves. The Flute (Fl.) part features a melodic line with eighth-note patterns and slurs. The Oboe (Ob.) part has a long, sustained note with a crescendo leading to a dynamic marking of *pp* (pianissimo) at measure 135. The Clarinet in A (Cl. (A)) and Bassoon (Fag.) parts play rhythmic accompaniment with eighth-note chords. The Cor Anglais (Cor. (E)) part has a melodic line with a *dolce* (dolce) marking at measure 138. The Violin I (VI. I) and Violin II (VI. II) parts play a melodic line with a *dolce* marking at measure 138. The Viola (Vle) and Violoncello (Vc.) parts play a similar melodic line. The Contrabass (Cb.) part has a simple bass line with eighth-note chords. The score includes various musical notations such as slurs, dynamics, and articulation marks.

141 11

Fl. *poco cresc.* *dim.* *pp* *cresc.*

Ob. *poco cresc.* *dim.* *pp*

C. ingl. *cresc.* *dim.* *ppp*

Cl. (A) *poco cresc.* *dim.* *pp* *cresc.*

Fag. *poco cresc.* *cresc.* *dim.* *ppp*

Cor. (E) *cresc.* *pp* *poco cresc.* *ppp*

VI. I *espress.* *dim.* *ppp*

VI. II *espress.* *dim.* *ppp*

Vle *div.* *espress.* *dim.* *ppp*

Vc. *espress.* *dim.* *ppp*

Cb. *espress.* *dim.* *ppp*

cresc. *pp*

12

148

Fl. *dim. pp*

Ob.

C. ingl. *pp ppp*

Cl. (A) *dim. pp*

Fag. *pp ppp*

Cor. (E) *pp pp dim.*

VI. I *dolce dim.*

VI. II *dolce dim.*

Vle *pp pizz. pp*

Vc. *pp pizz. pp*

Cb. *mp pp pp*

12

155

Fl. *pp*

Ob. *pp*

C. ingl. *pp*

Cl. (A) *pp*

Fag. I.

Cor. (E) *pp* *p*

VI. I *pp* *p* *cresc.*

VI. II *pp* *p* *cresc.*

Vle. *pp* *arco*

Vc. *pp* *arco* *pp*

Cb.

Detailed description: This page of a musical score covers measures 155 to 160. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 3/4. The score is arranged in a system with multiple staves. The woodwind section includes Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in G (C. ingl.), Clarinet in A (Cl. (A)), Bassoon (Fag.), and Cor Anglais (Cor. (E)). The string section includes Violin I (VI. I), Violin II (VI. II), Viola (Vle.), Violoncello (Vc.), and Contrabass (Cb.). The Flute part begins with a melodic line in measure 155, marked *pp*. The Oboe and Clarinet in A parts also have melodic lines starting in measure 155. The Bassoon part has a low note in measure 159, marked 'I.'. The Violin I and II parts have a rhythmic pattern in measure 155, marked *pp*, and then move to a sustained note in measure 156, marked *p*, with a *cresc.* marking. The Viola part has a sustained note in measure 156, marked *pp* and *arco*. The Violoncello part has a sustained note in measure 156, marked *pp* and *arco*. The Cor Anglais part has a sustained note in measure 156, marked *pp*, and then a chord in measure 159, marked *p*. The Contrabass part is mostly silent, with a few notes in measure 156, marked *pp*.

13

162

Fl. *pp* *poco cresc.*

Ob. *pp*

C. ingl. *ppp* *pp* *poco cresc.*

Cl. (A) *pp* *poco cresc.*

Fag. *ppp* *pp* *poco cresc.* I.

Cor. (E) *dim.* *pp*

13

Vl. I *dim.* *pp* *dolciss.* *cresc.*

Vl. II *dim.* *pp* *dolciss.* *cresc.*

Vle *pizz.* *pp* *pp dolciss.* *poco cresc.*

Vc. *pizz.* *pp* *pp dolciss.* *poco cresc.*

Cb. *pp* *pp dolciss.* *poco cresc.*

169

Fl. *dim.* *pp* *pp*

Ob. *dim.* *pp*

C. ingl. *dim.* *pp*

Cl. (A) *dim.* *pp* *cresc.*

Fag. I. *p* *dim.* *pp* *p cresc.*

Cor. (E) *p* *p* *pp cresc.* *pp cresc.*

VI. I *p* *dim.* *pp cresc.*

VI. II *p* *dim.* *pp cresc.*

Vle *p* *dim.* *pp cresc.* *div.*

Vc. *p* *dim.* *pp cresc.* *pizz.*

Cb. *arco* *pp cresc.* *mf* *p* *più p* *pp cresc.* *pizz.*

pp cresc. *mf* *p* *più p* *pp cresc.*

14

176

Fl. *pp cresc.* *a 2* *f dim.*

Ob. *p* *f* *p cresc.* *f dim.*

C. ingl. *p* *f* *p cresc.* *f dim.*

Cl. (A) *f dim.* *p dolce* *cresc.* *f dim.*

Fag. *f* *p* *mp cresc.* *f*

Cor. (E) *f dim.* *p dolce* *cresc.* *f dim.*

VI. I *f* *p* *espress. cresc.* *f dim.*

VI. II *f* *p* *espress. cresc.* *f dim.*

Vle *f dim.* *p* *cresc.* *f dim.*

Vc. *f dim.* *p* *cresc.* *f dim.*

Cb. *f* *p cresc.* *f dim.*

14

183 *a 2*

Fl. *p*

Ob. *p*

C. ingl. *p* Muta in Oboe

Cl. (A) *p dim. pp dim.* Muta in B

Fag. *p dim. pp*

Cor. (E) *p dim. pp dim. ppp*

VI. I *p dim. dolcissimo pp*

VI. II *p dim. dolcissimo pp*

Vle *p dim. dim. pp*

Vc. *p dim. pp pizz.*

Cb. *p dim. pp pizz.*

190

VI. I *più pp ppp*

VI. II *più pp ppp*

Vle *div. più pp ppp*

Vc. *pp*

Cb. *pp*

16

197

Cor. (E)

dolcissimo

VI. I

VI. II

Vle

perdendosi

1. solo

2. solo

3. solo

4. solo

arco

pp poco

pp poco

pp poco

pp poco

pp poco

205

Cor. (E)

ppp

Muta in F

ppp

VI. I

ppp

pizz.

VI. II

ppp

pizz.

Vle

ppp

pizz.

Vc.

pp morendo

pp morendo

pp morendo

pp morendo

ppp

ppp

ppp

ppp

gli altri

ppp

pizz.

ppp

pizz.

ppp

ppp

attacca

III. Scherzo

Presto

2 Flauti

2 Oboi

2 Clarinetti in B

2 Fagotti

4 Corni in F

2 Trombe in F

3 Tromboni

Timpani

Tamburo piccolo

Piatto

Gran Cassa

Presto

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

pp cresc. f

pp cresc. f

pp arco cresc. f

pp arco cresc. f

pp arco cresc. f

15

Fl. *fz* *f*

Ob. *fz* *fz*

Cl. (B) *mp* *mf* *p* *mp* *mf* *f* *p*

Fag. *fz* *fz*

Cor. (F) *pp* III. *pp*

VI. I *mf* *p* *cresc.* *f* *p*

VI. II *mf* *p* *cresc.* *f* *p*

Vle *mf* *div.* *cresc.* *fp*

Vc. *f* *p* *f* *p*

Cb. *f* *p* *f* *p*

18

21

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

p mp mf mp mf f

p mp mf mp mf f

mf f

senza sord. *mf*

senza sord. *f*

18

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

p cresc. mfz mf cresc. fz f cresc.

p cresc. mfz mf cresc. fz f cresc.

unis. 3 cresc. mfz più cresc. fz più cresc. ffz

la metà arco mf cresc. fz tutti f cresc. ffz

27 a 2

Fl. *f* *più f* *ff dim.* *p dim.* *pp* *pp cresc.*

Ob. *f* *più f* *ff* *pp cresc.*

Cl. (B) *f* *più f* *ff dim.* *p dim.* *pp* *pp cresc.*

Fag. *ff* *pp cresc.* *f* *p ma marc.* *cresc.*

Cor. (F) *senza sord.* *ff* *pp cresc.* *f* *p ma marc.* *cresc.*

VI. I *ff* *p cresc.* *f* *fz p* *cresc.*

VI. II *ff* *fz* *fz* *fz* *fz* *dim.*

Vle *cresc.* *ff* *fz* *fz* *fz* *fz* *dim.*

Vc. *ff* *p cresc.* *f* *fz p* *cresc.*

Cb. *arco* *ff* *p cresc.* *f* *fz p* *cresc.*

34

19

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

f

cresc.

più f

mf

cresc.

p cresc.

f

cresc.

più f

mf

cresc.

p cresc.

f

mf

cresc.

mp cresc.

f

mf

cresc.

f

mf cresc.

f

p cresc.

dim.

p cresc.

f

cresc.

dim.

p cresc.

f

mf

cresc.

dim.

p cresc.

f

mf

cresc.

a 2

a 2

a 2

a 2

41 20

Fl. *ff*

Ob. *ff* *p* *cresc.* *fz*

Cl. (B) *ff* *p* *cresc.* *fz*

Fag. *ff* *pp* *f dim.*

Cor. (F) *f* *pp* *cresc.* *mf*

VI. I *ff* *pp* *cresc.* *fz p*

VI. II *ff* *pp* *cresc.* *fz p*

Vle *ff* *pp* *cresc.* *fz p*

Vc. *ff* *pp* *cresc.* *fz p*

Cb. *ff* *pp* *cresc.* *fz p*

48

Fl. *p* *cresc.* *fz* *p*

Ob. *p* *p*

Cl. (B) *p* *p* *cresc.* *fz* *p*

Fag. *p* *f* *p* *molto cresc.*

Cor. (F) *pp* *cresc.* *f* *p*

VI. I *cresc.* *div. pp* *pp* *cresc.* *fz p molto cresc.*

VI. II *cresc.* *div. pp* *pp* *cresc.* *fz p molto cresc.*

Vle *cresc.* *pp* *cresc.* *fz p molto cresc.*

Vc. *cresc.* *pp* *cresc.* *fz p molto cresc.*

Cb. *cresc.* *pp* *cresc.* *fz p molto cresc.*

Detailed description: This page of a musical score, numbered 65, covers measures 48 to 52. It features woodwind and string parts. The woodwinds include Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Cl. (B)), Bassoon (Fag.), and Cor Anglais in F (Cor. (F)). The strings include Violin I (VI. I), Violin II (VI. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Contrabass (Cb.). The score is written in a key with one sharp (F#) and a common time signature. The woodwinds play melodic lines with dynamic markings of *p*, *cresc.*, *fz*, and *p*. The strings play a rhythmic accompaniment of eighth notes, with dynamic markings of *cresc.*, *pp*, and *fz p molto cresc.*. The Flute and Oboe parts have long, sweeping lines that span across measures. The Clarinet and Bassoon parts also have long lines with some rests. The Cor Anglais parts are more active, with dynamic markings of *pp*, *cresc.*, *f*, and *p*. The Violin and Viola parts are divided into two parts (I and II) and play a similar rhythmic pattern. The Violoncello and Contrabass parts also play a similar rhythmic pattern. The overall texture is dense and dynamic, with a strong sense of movement and growth.

55 21

Fl. *f*

Ob. *f* *dim.*

Cl. (B) *f* *dim.* a 2 *f* *dim.*

Fag. *f* *dim.* *f* *dim.*

Cor. (F) *f* *p cresc.* *f* *fz dim.*

III. *f* *p cresc.* *f* *fz dim.*

21

VI. I *f* *cresc.* *ff* *fz > p*

VI. II *f* *cresc.* *ff* *fz > p*

Vle *f* *cresc.* *ff* *fz > p*

Vc. *f* *cresc.* *ff* *fz > p*

Cb. *f*

63 22

Fl. *p*

Ob. I. *ppp*

Cl. (B) *ppp*

Fag. I. *ppp*

Cor. (F) *pp* *mf dim.* *ppp*

22

VI. I *p cresc.* *f*

VI. II *p cresc.* *f*

Vle. *ppp* *poco cresc.* *dim.* *ppp*

Vc. 1° posto *ppp* *poco cresc.* *dim.* *ppp*

gli altri *p cresc.* *f*

Cb. *p cresc.* *f*

72 23

Fl. *pp*

Ob. *p*

Cl. (B) *pp*

Fag. *pp* *cresc.* *f*

Cor. (F) *pp* *cresc.* *f*

23

Vl. I *p* *cresc.* *f* *pp* *f*

Vl. II *p* *cresc.* *f* *pp* *f*

Vle *pp* *fz*

Vc. *pp* *fz*

Cb. *p* *cresc.* *f* *pp* *fz*

Performance instructions: *I.*, *II.*, *3 soli*, *non div.*, *div.*, *1° posto*, *gli altri*.

79 *a 2* *f* II muta in Piccolo 24 *p* I.

Fl.

Ob.

Cl. (B) *a 2* *f* *ff* *p*

Fag. *f* *f* *ff*

Cor. (F) *ff*

VI. I *ff* *pp*

VI. II *ff* *pp*

Vle. *tutti* *f* *ff* *pp*

Vc. *tutti* *f* *ff* *div.* *pp*

Cb. *ff* *pizz.* *p*

86

Fl. *cresc.* *p* *cresc.*

Ob. I. *mp cresc.*

Cl. (B) *cresc.* *p* *cresc.*

Fag. *p cresc.* *p* *cresc.* *fz* *p* *p cresc.*

Cor. (F) *mp cresc.* *fz* *p* *mp cresc.* *fz* *p*

VI. I *poco cresc.* *pp* *più cresc.*

VI. II *pp*

Vle *poco cresc.* *pp* *più cresc.*

Vc. *poco cresc.* *pp* *più cresc.*

Cb. *p*

93

25 I.

Fl. *mp* *mf*

Ob. *mf cresc.* *f*

Cl. (B) *mp* *mf*

Fag. *p cresc.* *fz* *p* *p cresc.* *f* *fz* *p* *p cresc.*

Cor. (F) *mf cresc.* *fz* *p* *f* *fz* *p*

25

VI. I *p* *cresc.* *f* *p* *più cresc.*

VI. II *p* *cresc.* *f* *p* *più cresc.*

Vle *p* *cresc.* *f* *p* *più cresc.*

Vc. *p* *cresc.* *f* *p* *più cresc.*

Cb. *p* *arco* *cresc.* *f* *pizz.* *p* *arco* *più cresc.*

100

26

Fl.

Piccolo

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Timp.

26

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

f

più f

ff

fz $\rightarrow$ *p*

a 2

f

più f

ff

fp

più f

fz $\rightarrow$ *p*

ff

ffz $\rightarrow$

fp

più f

p *molto* $\rightarrow$ *più f*

p *molto* $\rightarrow$ *ff*

p $\rightarrow$ *ffz* *ff*

più f

p *molto* $\rightarrow$ *più f*

p *molto* $\rightarrow$ *ff*

p $\rightarrow$ *ffz*

più f

p *molto* $\rightarrow$ *più f*

p *molto* $\rightarrow$ *ff*

p $\rightarrow$ *ffz* *p*

più f

p *molto* $\rightarrow$ *più f*

p *molto* $\rightarrow$ *ff*

p $\rightarrow$ *ffz* *fp*

pizz.

arco

pizz.

arco

pizz.

arco

p

ff

p

fp

div.

trem. presso al ponticello

107

Fl. Muta in Fl. grande

Ob.

Cl. (B) *molto p dim.*

Fag. *dim.* *pp*

Cor. (F) *dolce* I.

Timp. *pp*

VI. I *dim.* *p dim.*

VI. II

Vle *fz dim.* *dim.* trem. ordinario

Vc. *dim.*

Cb. *div.* *dim.*

113 27

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Timp.

Gr. C.

27

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

molto p

ppp

molto p ma espress.

con sord.

espress ma p

28

120

Fl. I. *pp*

Ob.

Cl. (B)

Fag. *pp*

Cor. (F) I. *pp* II. *pp* III. *pp*

Timp. *pp*

Gr. C.

28

VI. I *pp* *dolcissimo vibrato*

VI. II

Vle *con sord.* *pp*

Vc. *con sord.* *pp*

Cb.

141 Lo stesso tempo un poco stretto (2/2 = 6/8)

31

Fl.

Ob.

Cl. (B)
I.
ppp *perdendosi*

Fag.

Cor. (F)
ppp (*quasi lontano*)
III.

Timp.

Lo stesso tempo un poco stretto (2/2 = 6/8)

31

VI. I
ppp

VI. II
ppp

Vle
ppp tutti con sord.

Vc.
ppp

Cb.
ppp

148

II: Fl. grande a 2

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Timp.

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

un pochettino cresc.

più cresc. (ma non troppo)

pp

poco cresc.

p

dim.

cresc.

tr

tr

senza sord. pizz.

f

tutti senza sord. pizz.

f

IV.

155 32

Fl. *a 2*
mp

Ob.
mp

Cl. (B)
mp
p cresc.

Fag. *a 2*
mp

Cor. (F)
mf

Tbn.
cresc. *mf*

Timp.
cresc. *mf*

T. picc.

Gr. C.

32

Vi. I *unis.*
ppp *senza sord.* *f*

Vi. II *senza sord. pizz.*
f cresc.

Vle *p cresc.* *f* *f cresc.*

Vc. *p cresc.* *f* *div.* *arco* *3*

Cb. *cresc.*

162 **con brio**

Fl. *f* *cresc.* *f cresc.*

Ob. *ff* *mf* *cresc.*

Cl. (B) *f* *p* *cresc.*

Fag. *ff* *mf* *mf*

Cor. (F) III. *p* *cresc.* IV. *mf cresc.*

Tbn. *pp* *poco cresc.*

Timp. *pp* *poco cresc.*

T. picc. *pp* *cresc.*

Gr. C. *p*

VI. I *fz* *p* *cresc.*

VI. II *arco* *p* *cresc.*

Vle. *arco* *p* *cresc.*

Vc. *f* *p* *cresc.*

Cb. *f* *mf* *pizz.*

33

167

Fl. *f* *mf*

Ob. *f* *mf*

Cl. (B) *f* *p cresc.* *fz* *mf* *cresc.*

Fag. *f* *ff* *p* *cresc.* *fz* *p*

Cor. (F) *p cresc.* *f*

Tr. (F) *p cresc.* *fz* *mf*

Tbn. *mp* *pp* *mp* *pp*

Timp. *fz* *p*

T. picc. *mf* *p*

Gr. C. *mp* *mf* *p* *mf* *p*

33

VI. I *fz* *fz* *p* *cresc.* *fz* *p*

VI. II *f* *p* *cresc.* *fz* *p*

Vle *f* *p* *cresc.* *fz* *p*

Vc. *pizz.* *f* *ff* *arco* *p* *cresc.* *fz* *p*

Cb. *f* *ff* *p* *mf* *f* *mf*

34

173

Fl. *f cresc.* *f cresc.* *ff*

Ob. I. *f cresc.* *ff*

Cl. (B) *a2* *ff*

Fag. *cresc.* *fz* *fz* *mf* *cresc.*

Cor. (F)

Tr. (F) *mp cresc.* *p poco cresc.* *f.*

Tbn. *cresc.* *mf* *p*

Timp. *cresc.* *f* *mf* *p cresc.*

T. picc. *poco cresc.* *mf*

Gr. C.

34

VI. I *cresc.* *fz* *fz* *fz* *fz*

VI. II *cresc.* *f*

Vle *cresc.* *f*

Vc. *cresc.* *pizz.* *f* *ff* *arco* *fz* *fz* *fz* *mf* *cresc.*

Cb. *f* *f* *ff* *f* *arco* *mf* *cresc.*

179

Fl. *a 2*

Ob.

Cl. (B) *a 2*
ff

Fag. *ff*

Cor. (F) *ff*

Tr. (F)

Tbn. *mf* *f* *mf*

Timp. *f* *f*

T. picc. *p*

Gr. C. *pp*

VI. I *f* *cresc.* *8va*

VI. II *f* *cresc.*

Vle *f*

Vc. *f*

Cb. *f*

36

187

a 2

a 2

36

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. (B) *ff*

Fag. *sempre ff*

Cor. (F) *ffz*

Tr. (F) *f*

Tbn. *f*

Timp. *f*

T. picc. *meno p* *mp*

Gr. C. *poco a poco cresc.*

VI. I *ff* *sempre ff*

VI. II *ff* *sempre ff*

Vle. *cresc.* *ff*

Vc. *cresc.* *ff*

Cb. *cresc.* *ff*

194 *a 2*

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag. *a 2*

Cor. (F) *Muta in E*

Tr. (F) *Muta in E*

Tbn. *f* *I.*

Timp.

T. picc. *mf* *cresc.*

Gr. C.

VI. I *cresc.*

VI. II *cresc.*

Vle *cresc.*

Vc. *cresc.*

Cb.

37

201

Fl. *pp*

Ob. I. *pp*

Cl. (B) *pp*

Fag. *pp*

Cor. (E) *f cresc.* *fff* Muta in F

Tr. (F) *pp cresc.* *f*

Tbn. *pp cresc.* *f*

T. picc. *ff*

Gr. C. *molto cresc.* *f*

37

VI. I *pp* VI. I div. in 3 parti

VI. II *pp* 2 soli divisi con sord.

Vle *ppp* div.

Vc. *ppp*

Cb. *ppp*

209 38

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

38

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

dim. *ppp* *pp*

dim. *ppp*

dim. *ppp*

perdendosi *pppp*

I. solo

Molto sostenuto
(♩. = ♩) tutti

218

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

pppp *p* *dim.* *ppp*

tutti senza sord.

p *dim.* *ppp*

cresc. *p* *dim.*

cresc. *p* *dim.*

cresc. *p* *dim.*

cresc. *p* *dim.*

pppp *p* *dim.*

226 39

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

Fl. and Ob. parts are mostly rests. Cl. (B) and Fag. parts feature melodic lines with dynamics *ppp*, *cresc.*, *dim.*, and *ppp*. Cor. (F) parts include a key signature change to F major, marked "in F", with dynamics *pp*, *cresc.*, and *dim.*. VI. I and VI. II parts play a rhythmic pattern with dynamics *pp*, *cresc.*, *dim.*, and *pp dim.*. Vle parts play a melodic line with dynamics *ppp*, *cresc.*, and *dim.*. Vc. parts play a melodic line with dynamics *ppp*, *cresc.*, *dim.*, and *ppp*. Cb. parts play a melodic line with dynamics *ppp*, *cresc.*, *dim.*, and *pp*.

235 **Tempo I**

The score is for measures 235 to 240, marked **Tempo I**. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 6/8. The instruments and their parts are:

- Fl. (Flute):** Starts with a rest, then plays a chord of G4 and A4 at *p*, followed by a melodic line with *fzp* and *pp* dynamics.
- Ob. (Oboe):** Starts with a rest, then plays a chord of G4 and A4 at *mf*, followed by a melodic line with *p* dynamics.
- Cl. (B) (Clarinet in B):** Starts with a rest, then plays a chord of G4 and A4 at *p*, followed by a melodic line with *fzp* dynamics.
- Fag. (Bassoon):** Starts with a rest, then plays a chord of G4 and A4 at *p*, followed by a melodic line with *fzp* and *pp* dynamics.
- Cor. (F) (French Horn):** Plays a sustained chord of G4 and A4 at *pp* with *con sord.* (con sordina).
- VI. I (Violin I):** Starts with a rest, then plays a melodic line with *pizz.* (pizzicato) and dynamics *p*, *f*, and *p*.
- VI. II (Violin II):** Starts with a melodic line at *ppp*, then a rest, then a melodic line with *pizz.* and dynamics *p*, *f*, and *p*.
- Vle. (Viola):** Starts with a melodic line at *ppp*, then a rest, then a melodic line with *pp* and *div.* (divisi) dynamics, ending with *sempre p* and a triplet.
- Vc. (Violoncello):** Starts with a rest, then plays a chord of G4 and A4 at *pizz.* and dynamics *p*, *f*, and *p*.
- Cb. (Cello):** Starts with a rest, then plays a chord of G4 and A4 at *pizz.* and dynamics *f* and *p*.

243 40

Fl. *mf*

Ob. *fzp* *p* *mp* *mf* *mp*

Cl. (B) *p* *mf* *p* *mp* *mf* *mp*

Fag. *fzp* *pp* *mf* *f*

Cor. (F) *mf* senza sord. >

40

VI. I *f* *p* *p* *mp* *mf* arco

VI. II *f* *p* *p* *mp* *mf* div. arco

Vle *cresc.* *mfz* *più cresc.* *fz*

Vc. *f* *p* *cresc.* *mfz* la metà arco

Cb. *f* *p*

249

Fl. *f* *più f* *ff* *dim.* *p dim.*

Ob. I. *mf* *f* *f* *più f* *ff*

Cl. (B) *mf* *f* *f* *più f* *ff* *dim.* *p dim.*

Fag. I. *ff*

Cor. (F) *f* *senza sord. ff*

Tr. (F)

Tbn.

Timp.

Vi. I *mp* *mf* *f* *f* *più f* *ff* *p* *cresc.* *p* *cresc.*

Vi. II *mp* *mf* *f* *f* *più f* *ffz* *fz* *fz*

Vle *più cresc. fz* *cresc.* *ffz* *fz* *fz*

Vc. *tutti* *cresc. fz* *ff* *p* *cresc.* *p* *cresc.*

Cb. *ff* *p* *cresc.* *p* *cresc.*

a 2

41

256

Fl. *pp*

Ob.

Cl. (B) *pp* *p cresc.*

Fag. *p cresc.* *fz* *p ma marc.* *cresc.*

Cor. (F) *p cresc.* *fz* *p ma marc.* *p cresc.* *cresc.*

Tr. (F) *pp* *cresc.* II.

Tbn. *pp* *cresc.*

Timp. *pp* *cresc.*

41

VI. I *f* *fz p cresc.* *f* *più f*

VI. II *fz* *fz* *poco dim.* *mf* *div.* *f* *cresc.*

Vle *fz* *fz* *poco dim.* *mf* *più f*

Vc. *f* *fz p cresc.*

Cb. *f* *fz p cresc.*

42

263

Fl. *pp cresc.* *ff*

Ob. *pp cresc.* *p cresc.* *ff*

Cl. (B) *pp* *cresc.* *p cresc.* *ff*

Fag. *ff* *p cresc.*

Cor. (F) *ff* *p cresc.*

Tr. (F) II. *pp cresc.* *f* *p cresc.*

Tbn. *mf*

Timp. *mf* *cresc.*

42

Vl. I *cresc.* *ff*

Vl. II *ff*

Vle *cresc.* *ff*

Vc. *ff*

Cb. *ff*

43

270

Fl. *mf* *cresc.* *f* *a 2* *più f*

Ob. *mf* *cresc.* *f* *più f*

Cl. (B) *mf* *cresc.* *f* *più f*

Fag. *a 2* *f* *mf* *cresc.* *f* *cresc.*

Cor. (F) *f* *mf* *cresc.* *f* *cresc.* *più f*

Tr. (F) *f* *mf* *cresc.* *f* *più f*

Tbn. *p* *mf*

Timp. *f* *p* *cresc.* *f* *p* *cresc.*

43

VI. I *sempre ff*

VI. II *sempre ff*

Vle *sempre ff*

Vc. *mf* *cresc.* *marc.* *f* *cresc.*

Cb. *mf* *cresc.* *marc.* *f* *cresc.*

277 a 2

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cl. (B) *ff* *mf*

Fag. *ff* *mf* *fff*

Cor. (F) *ff* *mf* I. III. *mf*

Tr. (F) *p* *mf* *dim.*

Tbn. *dim.* *p* *mf* *dim.* *p*

Timp. *mf* *p cresc.* *f*

Piatto *pp* con bacchette di spugna

44

VI. I *dim.*

VI. II *dim.* *p*

Vle *dim.* *p*

Vc. *sempre più f* *p*

Cb. *sempre più f* *p*

sempre più f

284

Fl. *p* *a 2*

Ob. *p* *molto cresc.*

Cl. (B) *cresc.* *f* *p* *molto cresc.*

Fag. *f cresc.* *p* *molto cresc.*

Cor. (F) *cresc.* *f* *chiuso* *f cresc.* *p* *I.*

Tbn. *f cresc.* *p*

Timp.

Piatto *poco* *pp*

Gr. C. *pp poco cresc.*

VI. I *p cresc.* *f cresc.* *p cresc.*

VI. II *cresc.* *f cresc.* *p* *cresc.*

Vle *cresc.* *f cresc.* *p* *cresc.*

Vc. *cresc.* *f cresc.* *p* *cresc.*

Cb. *cresc.* *f cresc.* *p* *cresc.*

298

Fl.

Ob. *ff*

Cl. (B) *ff*

Fag. *ff* *p*

Cor. (F) *p cresc.* *aperto* *ff* *p*

Tbn. *mf* *dim.* *ff* *p*

Timp. *fp* *dim.*

Piatto *poco cresc.* *mp*

Gr. C. *poco cresc.* *mp* *ppp*

46

VI. I

VI. II *fz p cresc.* *f*

Vle *ff* *fz p cresc.*

Vc. *ff* *p*

Cb. *ff* *p*

305

Fl. *a 2*
p *f* *più ff*

Ob. *a 2*
p *f*

Cl. (B) *a 2*
f *cresc.*

Fag. *poco a poco cresc.*

Cor. (F) *cresc.* *f*

Tr. (F) *poco a poco cresc.* I. *p cresc.*

Tbn. *pp poco cresc.* *più cresc.*

Timp. *ppp poco a poco cresc.*

Piatto *ppp* *poco cresc.*

Gr. C. *poco cresc.*

47

VI. I *p* *f* *più f*

VI. II *più f* *più f*

Vle *più f*

Vc. *poco a poco cresc.*

Cb. *poco a poco cresc.*

312

Fl. *ff*

Ob. *ff* *p* *cresc.*

Cl. (B) *ff dim.* *p* *cresc.*

Fag.

Cor. (F) *mp cresc.* *molto cresc.* *p*

Tr. (F) *mp cresc.* *molto cresc.*

Tbn. *mf cresc.* *mf* *cresc.*

Timp. *molto cresc.*

Piatto *molto cresc.*

Gr. C. *molto cresc.*

VI. I *più f* *div.* *ff*

VI. II *ff* *cresc.*

Vle *ff*

Vc.

Cb.

48

319

Fl. *ff*

Ob. *fff* *p cresc.* *ff*

Cl. (B) *fff* *p cresc.* *ff*

Fag. *fff* *p cresc.* *ff*

Cor. (F)

Tr. (F)

Tbn. *ff* *dim.* *p* *cresc.* *pp* *cresc.*

Timp. *ff* *poco a poco dim.*

Piatto *ff* *poco a poco dim.*

Gr. C. *ff* *poco a poco dim.*

48

VI. I *fff* *p*

VI. II *fff* *dim.* *p*

Vle *fff* *p*

Vc. *ff*

Cb. *ff*

49

326

Fl. *ff*

Ob. *p cresc.*, *mf cresc.*, *f.*, *ff*, *fz*

Cl. (B) *p cresc.*, *p cresc.*, *ff*, *fz*, *a 2*, *p cresc.*, *ff*

Fag. *p cresc.*, *ff*, *fz*, *a 2*, *p cresc.*, *ff*

Cor. (F) *sempre ff*

Tr. (F) *pp cresc.*, *mf dim.*

Tbn. *poco f dim.*, *pp*, *pp cresc.*

Timp.

Piatto

Gr. C.

49

VI. I *fff*, *p*, *fff*, *p*

VI. II *fff*, *p*, *fff*, *p*

Vle *fff*, *p*, *fff*, *p*

Vc.

Cb.

334

Fl. Muta in Piccolo *fff* *ff* Piccolo

Ob. *fz* *fff* *ff* a 2

Cl. (B) *fz* *fff* a 2

Fag. *fz* *fff* a 2

Cor. (F) *fz* *p*

Tr. (F) *pp* *pp cresc.*

Tbn. *pp poco cresc.* *p dim.*

Timp. *mp dim.* *pp*

T. picc. *pp* *cresc.*

Piatto *ppp*

Gr. C.

50

VI. I *fff* *dim. subito* *p*

VI. II *fff* *dim. subito* *p*

Vle *fff* *dim. subito* *p*

Vc.

Cb.

342

Fl. *pp*

Ob. *pp*

Cl. (B) *pp*

Fag. *f cresc.* *ff* *p* *dim.*

Muta in Fl. grande

Cor. (F) *sempre p*

Tr. (F) *f cresc.* *ff*

Tbn. *f* *p* *pp*

Timp. *pp*

T. picc. *f* *ppp*

Piatto

Gr. C. *ppp*

Vl. I *f*

Vl. II *f*

Vle *f*

Vc. *pp*

Cb. *pp*

51

350

Fl. *pp* *f dim.* *pp*

Ob.

Cl. (B) *p* *cresc.* *f*

Fag. *pp* *f dim.* *pp*

Cor. (F) *ppp* *f dim.*

Tr. (F) *mfz*

Tbn. *mfz*

Timp. *cresc.* *mf dim.*

T. picc. *cresc.* *mf*

Piatto *pp cresc.* *mf dim.*

51

VI. I *f* *dim.*

VI. II *p* *cresc.* *f*

Vle *pp* *poco cresc.* *mp* *f* *dim.*

Vc. 1. solo *sempre pp*

Vc. 2. solo *sempre pp*

Vc. 3. solo *sempre pp*

Vc. gli altri *sempre pp*

Cb. *poco cresc.* *più cresc.* *f dim.*

364 **52**

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

ppp *perdendosi*

Cor. (F)

con sord.

mf

con sord.

mf

Timp.

pp

52

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

I. solo

Cb.

53

373

Cor. (F)

più p

pp

Timp.

poco a poco perdendosi

53

VI. I

con sord.

VI. II

p

Vle

pp

Vc.

Cb.

poco a poco perdendosi

383 54 (♩. = ♩)

Cor. (F)

Timp.

54 (♩. = ♩)

VI. I

VI. II

Vle

Vc. *1. solo pp perdendosi gli altri*

Cb. *pppp (insensibilmente)*

392 **Molto sostenuto**

Timp. *niente*

VI. I *I. solo* *gli altri* *ppp* *mf* *ppp*

VI. II *senza sord.* *ppp* *mf* *ppp*

Vle *ppp* *mf* *ppp*

Vc. *mf* *ppp*

Cb. *niente*

attacca

IV. Notturmo

Andante sostenuto

2 Flauti

2 Oboi

2 Clarinetti in B

2 Fagotti

3 Corni in F

3 Tromboni

Andante sostenuto

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

7 55 I 4 primi mettono sordini

VI. I
VI. II
Vle
Vc.
Cb.

dim. ppp p pizz. p

dim. ppp p

dim. pp p

div. pizz. p

13 solo

Fl.

p f p più p p

1. solo con sord.
2. solo con sord.
3. solo con sord.
4. solo con sord.
gli altri (senza sord.)

VI. I
Vle

mp dim. pp ppp

mp dim. pp ppp

mp dim. pp ppp

mp dim. pp ppp

perdendosi

56

Ritenuato

Molto sostenuto

19

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

56

Ritenuato

Molto sostenuto

tutti senza sord.

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

25

a tempo (ma tranquillo)

Fl. *dolcissimo*

Ob. *dolcissimo*

Cl. (B) *p* *dolcissimo*

Fag. *p* *dolcissimo*

Cor. (F) *pp* *con sord.* *mp*

III. *pp* *con sord.* *via sord.*

a tempo (ma tranquillo)

VI. I *ppp* (*quasi niente*)

VI. II *ppp* (*quasi niente*)

Vle *p* *dim.* *ppp*

Vc. *p* *dim.* *ppp*

Cb. *p* *dim.* *ppp*

57

29

Fl. *ppp* *tr* *ppp*

Ob. *ppp* *ppp*

Ob. *ppp* *ppp*

Cl. (B) *ppp* *ppp*

Cl. (B) *ppp* *ppp*

Fag. *ppp* *ppp*

Cor. (F) *pp* *via sord.*

57

VI. I *poco* *ppp*

VI. II *poco* *ppp*

Vle *poco* *ppp* *perdendosi*

Vc. *tr* *5*

Cb.

34

Fl. *tr* *pp* *pp*

Ob. *dim.* *pp* *ppp*

Cl. (B) *dolce* *pp* *tr* *pp*

Fag. *pp*

3 *dolce*

VI. I *perdendosi*

VI. II *perdendosi*

Vle

Vc.

Cb.

40

58

Fl. *pp*

Cl. (B) *pp* *pp*

Fag. *ppp* *ppp*

58

Vle

Vc. *pp* *più* *p*

Cb.

44

Fl. *espress. poco cresc.* *p* *più cresc.* *p* *p*

Ob.

Cl. (B) *espress. poco cresc.* *p* *più cresc.* *p* *pp*

Fag. *p* *pp* *p* *pp*

Tbn.

VI. I *pp* *poco a poco cresc.* *pp*

VI. II *pp* *pp* *poco a poco cresc.*

Vle *pp* *pp* *poco a poco cresc.*

Vc. *poco a poco cresc.*

Cb. *poco cresc.* *poco a poco più cresc.*

poco cresc. *poco a poco più cresc.*

59

48

Fl. *mp cresc.* *f*

Ob. *mp cresc.* *f*

Cl. (B) *mp* *mf cresc.* *f*

Fag. *mp* *mf cresc.* *f*

Tbn. *pp* *cresc.* *mf dim.*

pp *cresc.* *mf dim.*

59

VI. I *f dim.*

VI. II *f dim.*

Vle *f dim.*

Vc. *f dim.*

Cb. *f dim.*

f dim.

non divisi

non divisi

52

Fl. *dim.* *p* *f*

Ob. *f* II.

Cl. (B) *dim.* *p* *f* *f*

Fag. *dim.* *pp* *f* *dim.* *f*

Tbn. *p* *pp* *mf* *dim.*

VI. I *p* *f* *dim.*

VI. II *p* *f* *dim.*

Vle *p* *f* *dim.*

Vc. *p* *f* *dim.*

Cb. *p* *f* *dim.*

Detailed description: This page of a musical score covers measures 52 through 55. It features a woodwind section (Flute, Oboe, Clarinet in B-flat, Bassoon), a brass section (Trumpet in B-flat), and a string section (Violin I, Violin II, Viola, Violoncello, Double Bass). The woodwinds and strings play melodic lines with dynamic markings ranging from *pp* to *f*. The brass section provides harmonic support, with dynamics including *p*, *mf*, and *f*. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic hairpins.

60

57

Fl. *dim.* *f* *dim.* *p*

Ob. *f* II.

Cl. (B) *dim.* *p* *f* *mf dim.*

Fag. *dim.* *f* *dim.* *p* *p dim.*

Tbn. *p* *mf* *dim.* *p*

60

VI. I *p* *f* *dim.* *p f cresc.*

VI. II *p* *f* *dim.* *p f cresc.*

Vle *p* *f* *dim.* *p*

Vc. *p* *f* *dim.* *p f cresc.*

Cb. *p* *f* *dim.* *p*

66 **61**

Fl. *solo p* *più p dim.*

Ob. *p dim.*

Cl. (B)

Fag.

Tbn.

61

1. solo con sord. *pp* *dolcissimo*

2. solo con sord. *pp* *dolcissimo*

3. solo con sord. *pp* *dolcissimo*

gli altri *pp* *perdendosi*

VI. I

VI. II *pp* *perdendosi*

Vle 1. solo con sord. *pp* *dolcissimo*

gli altri *pp* *perdendosi*

Vc. *pp* *perdendosi*

Cb. *pp* *perdendosi*

62

72

Fl. I. *p* < *f espress.* > *p*

Ob. *pp* *espress.*

Cl. (B) *pp* *f espress.* > *p* *mf*

Fag. *pp* *mf* *dim.* *pp*

Tbn.

62

VI. I. *pp* *cresc.* *mf* *f* > *p* *espress.* < *cresc.*

VI. II. *div.* *pp* *p cresc.*

Vle. *tutti senza sord. div.* *pp* *mf* *f* *dim.* *p*

Vc. *ppp* *mf* *dim.* *p*

Cb. *ppp* *mf* *dim.* *p*

V. Finale

Tempo moderato

2 Flauti

2 Oboi

2 Clarinetti in B

2 Fagotti

4 Corni in F

2 Trombe in F

3 Tromboni

Timpani

Triangolo

Piatti

Tempo moderato

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

1

Musical score for woodwinds and brass instruments. The score includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Cl. (B)), Bassoon (Fag.), Cor Anglais (F) (Cor. (F)), Trumpet in F (Tr. (F)), and Trombone (Tbn.). The Flute and Oboe parts feature dynamics of *pp* and *p*. The Clarinet in B-flat and Bassoon parts feature dynamics of *dim.* and *pp*. The Cor Anglais part features dynamics of *dim.*, *pp*, and *dolce*. The Trumpet in F part features dynamics of *pp*. The Trombone part is marked with a rest. The Timp., Tri., and Piatti parts are marked with rests.

1

Musical score for string instruments. The score includes parts for Violin I (VI. I), Violin II (VI. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Contrabasso (Cb.). The Violin I part features dynamics of *pp* and *p*. The Violin II part features dynamics of *p*. The Viola part features dynamics of *ppp* and *pp*. The Violoncello part features dynamics of *ppp* and *pp*. The Contrabasso part features dynamics of *pp* and *p*.

14

Fl. *pp* *poco cresc.* *più cresc.* *a 2*

Ob. I. *pp* *poco cresc.* *più cresc.* *a 2*

Cl. (B) *p* *pp* *cresc.* *più cresc.*

Fag. *p* *dim.* *pp* *dolce espress.* *cresc.*

Cor. (F) *espress.* *cresc.*

VI. I *espress.* *pp* *poco cresc.* *più cresc.*

VI. II *non div.* *pp* *poco cresc.* *più cresc.*

Vle *non div.* *pp* *poco cresc.* *più cresc.*

Vc. *pp* *poco cresc.* *più cresc.*

Cb. *pp* *poco cresc.* *più cresc.*

19 2 Animato

Fl. *f* *p stacc.* ³

Ob. *f* *marc.* *f* *fz* *pfz*

Cl. (B) *f* *f* *marc.* *fz* *p stacc.* ³

Fag. *f* *f* *marc.* *fz* *p*

Cor. (F) *f* *f marc.* *fz* *p* III. *pfz*

2 Animato

Vl. I *f* *marc.* *fz* *pizz.* *p* *arco* *p*

Vl. II *f* *marc.* *fz* *pizz.* *p* *arco* *p*

Vle *f* *marc.* *fz* *pizz.* *p* *mf*

Vc. *f* *marc.* *fz* *pizz.* *p* *mf*

Cb. *f* *marc.* *fz* *pizz.* *p*

24

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

p *stacc.* *mf* *fz dim.*

p *stacc.* *mf* *fz dim.*

stacc. *p*

p *stacc.* *mf* *fz dim.*

p

p *mf* *p* *mf*

p *mf* *p* *mf*

p *mf* *p* *mf*

p *mf* *p* *mfz*

div. *p* *mf* *mf* *fz* *pizz.* *f dim.* *p* *mfz*

arco *p* *mf* *mf* *fz* *pizz.* *f dim.* *p* *mfz*

pizz. *p* *cresc.* *f dim.* *p* *mfz*

mfz

29 3

Fl. *p* *f* *dim.*

Ob. *p cresc.* *f* *dim.*

Cl. (B) *p* *cresc.* *mf*

Fag. *p* *cresc.* *mf* *f dim.*

Cor. (F) *p* *mf* *p*

VI. I *arco dolce espress.* *cresc.* *f*

VI. II *arco p cresc.* *mf*

Vle *arco p dolce espress.* *cresc.* *mf*

Vc. *arco p dolce espress.* *cresc.* *mf*

Cb. *arco p cresc.* *mf*

Detailed description: This page of a musical score covers measures 29, 30, and 31. It features a woodwind section (Flute, Oboe, Clarinet in B-flat, Bassoon), a string section (Violin I, Violin II, Viola, Violoncello, Contrabass), and a Brass section (Cor Anglais in F). The score is in 4/4 time and includes various dynamics such as piano (*p*), crescendo (*cresc.*), mezzo-forte (*mf*), and forte (*f*), along with performance instructions like *dolce espress.* and *arco*. Measure 29 begins with a boxed number '3' and contains several triplet markings. Measure 31 includes a first ending marked 'a 2'.

This page of a musical score, numbered 130, contains parts for various instruments. The score is organized into systems, with each instrument's part on a separate staff. The instruments included are Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Cl. (B)), Bassoon (Fag.), Cor in F (Cor. (F)), Trumpet in F (Tr. (F)), Violin I (Vl. I), Violin II (Vl. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Contrabass (Cb.). The music is written in 3/8 time and features a variety of dynamics and articulations. Key markings include *p* (piano), *cresc.* (crescendo), *mf* (mezzo-forte), *f* (forte), and *dim.* (diminuendo). The score includes several triplet markings (indicated by a '3' over a group of notes) and a 'div.' (divisi) marking for the Viola part. The piece begins at measure 33, with a first ending marked 'a 2' and a sixteenth-note figure. The score concludes with a final measure in 4/4 time.

36

Fl. *p* *cresc.* *ff* *dim.*

Ob. *p dolce* *cresc.* *f* *p*

Cl. (B) *p* *cresc.* *f* *dim.*

Fag. *p* *cresc.* *f dim.*

Cor. (F) *p dolce* *cresc.* *f dim.*

Tr. (F) *p* *mf* *p*

4

VI. I *p poco a poco cresc.* *ff* *dim.*

VI. II *poco a poco cresc.* *ff* *dim.*

Vle *molto p* *cresc.* *f* *dim.*

Vc. *molto p* *cresc.* *f* *dim.*

Cb. *molto p* *cresc.* *fz* *dim.*

39

Fl. *p*

Ob. *p*

Cl. (B) *p*

Fag. *p* *dolce* *più p*

Cor. (F) *p* *dolce*

Tr. (F) *p*

VI. I *p* *sempre p*

VI. II *p* *div.* *sempre p*

Vle *p* *dolce* *sempre p*

Vc. *p* *più p*

Cb. *p* *più p*

Measures 39-42. The score is in 4/4 time, with a 3/4 time signature change at measure 41. It features various musical notations including triplets, slurs, and dynamic markings such as *p*, *dolce*, *più p*, and *sempre p*. The instruments listed are Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Cl. (B)), Bassoon (Fag.), Horn in F (Cor. (F)), Trumpet in F (Tr. (F)), Violin I (VI. I), Violin II (VI. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Contrabass (Cb.).

This musical score page, numbered 133, covers measures 43 through 47. It features staves for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet in B-flat (Cl. (B)), Bassoon (Fag.), Trumpet in F (Tr. (F)), Violin I (VI. I), Violin II (VI. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Contrabass (Cb.). The score is written in a key signature of two flats and a 4/4 time signature. The woodwind parts (Fl., Ob., Cl. (B), Fag.) and the string parts (VI. I, VI. II, Vle, Vc., Cb.) feature complex rhythmic patterns with frequent triplets and dynamic markings such as *pp*, *p cresc.*, *f*, and *cresc.*. The Flute and Oboe parts include dynamic markings of *pp* and *f*. The Clarinet in B-flat and Bassoon parts are marked *pp*. The Trumpet in F part has a dynamic marking of *pp* and a *mf* marking. The Violin I and II parts are marked *f* and *cresc.*. The Viola part is marked *f* and *cresc.*. The Violoncello part is marked *f* and *cresc.*. The Contrabass part is marked *pp* and *f cresc.*. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

5

48

Fl. I. *f*

Ob. *a 2* *f*

Cl. (B)

Fag. *f*

Cor. (F) I. *f* III. *f* IV. *f*

Tr. (F) *a 2* *pp* *cresc.* *mf*

Timp. *p* *cresc.* *mf*

5

VI. I. *forte con fuoco* *cresc.* *ff*

VI. II. *forte con fuoco* *cresc.* *ff*

Vle. *ff* *mf* *cresc.*

Vc. *div.* *ff* *mf* *cresc.*

Cb. *ff* *mf* *cresc.*

54 6

Fl. *f*

Ob. *f* a 2

Cl. (B) *f* a 2 *ff*

Fag. *f* *ff*

Cor. (F) I. *f* III. *f*

Tr. (F) *pp* *cresc.* a 2

Timp. *p* *cresc.*

6

Vl. I *fz* *f* *8va*

Vl. II *fz* *f*

Vle *ff* *p* *cresc.* *3*

Vc. *ff* *mf* *cresc.*

Cb. *pizz.* *mf* *arco* *mf* *cresc.*

60

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Tr. (F)

Timp.

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

a 2

f espress.

dim.

mf dim.

f

dim.

p

mf

dim.

p

mf

p

mf

p

mf

p

ff

dim.

p

ff

dim.

p

ff

dim.

p

ff

dim.

p

pizz.

ff

dim.

p

7

ritornando nel

66

Fl. *p*

Ob. *mp* *pp* *p* *pp*

Cl. (B) *mf* *pp* *pp* *mp dim.*

Fag. *p* *dim.* *pp* *p*

p *dim.* *pp*

Cor. (F) *pp* *pp* *pp*

Tr. (F) *più p* *pp* *pp*

Timp. *più p* *pp* *perdendosi*

ritornando nel

VI. I *p dolce* *dim.* *pp*

VI. II *più p* *dim.* *pp*

Vle *più p* *dim.* *pp*

Vc. *p* *pizz.* *arco* *pp* *dolciss.*

Cb. *p* *arco* *pp* *dolcissimo*

Tempo I

8

72

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Timp.

dolcissimo

pp

ppp

dim.

pp

dolce

dim.

dolce cantabile

ppp

pp

pp

cresc.

pp

Tempo I

8

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

dolcissimo

poco

ppp

cresc.

ppp

cresc.

ppp

cresc.

ppp

cresc.

ppp

cresc.

ppp

cresc.

78

discretamente rallentando

Fl. *mf* *p* *più p* *pp*

Ob. *p* *espress.* *dim.*

Cl. (B) *f* *dim.* *p* *dim.*

Fag. *f* *dim.* *p* *dim.*

Cor. (F) *mf* *dim.* *p* *dim.*

Timp.

discretamente rallentando

VI. I *f dim.* *p*

VI. II *dim.* *p* *div.* *dim.*

Vle *mf* *dim.* *p* *dolce* *dim.*

Vc. *f dim.* *p* *dolce* *dim.*

Cb. *mf* *dim.* *p* *pizz.* *p* *più p* *pp*

Ritenuo e dolcemente ondeggiando

84

Fl. I. *pp* *espress.* *p*

Ob. I. *pp* *p* *pp* *espress.*

Cl. (B)

Fag. *espress.* *p*

Cor. (F) *pp* *poco cresc.*

Ritenuo e dolcemente ondeggiando

VI. I. *pp* *con sord.*

VI. II. *pp* *ppp* *espress.*

Vle. *pp* *più pp* *espress.*

Vc. *pp* *più pp*

Cb. *ppp* *arco*

88 9 Più ritenuto

Fl. *pp*

Ob. *dolce*

Cl. (B) *dolce* *dim.*

Fag. *pp*

Cor. (F)

pp *pp* *pp*

9 Più ritenuto

VI. I

VI. II *dolce* *dolcissimo* *pp*

Vle *dolce* *dolcissimo*

Vc. *pp* *dolcissimo* *ppp*

pp *dolcissimo* *ppp*

Cb. *pp* *dolcissimo* *ppp*

92

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

perdendosi

pp

ppp

p

con sord.

meno p

1. solo

2. solo

3, 4. solo

gli altri

10 da qui discretamente animando (pian piano)

97

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

10 da qui discretamente animando (pian piano)

VI. I

VI. II

Vle

1. solo

2. solo

3, 4. solo

gli altri

Vc.

Cb.

101

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

p

dim.

pp

senza sord.

pizz.

arco ten.

tutti div.

ten.

div.

I.

Detailed description: This page of a musical score, numbered 101, contains parts for Flute, Oboe, Clarinet in B-flat, Bassoon, Violin I, Violin II, Viola, Violoncello, and Contrabass. The Flute part is mostly silent. The Oboe part features a melodic line with triplets and dynamics *p* and *pp*, including a first ending marked 'I.'. The Clarinet and Bassoon parts have similar melodic lines with triplets and dynamics *p*, *dim.*, and *pp*. The Bassoon part also includes a triplet with *p* and *dim.* dynamics. The Violin I part starts with *senza sord.* and *pizz.* dynamics, followed by *div.* dynamics. The Violin II part has *p* dynamics and *div.* dynamics. The Viola part has *p* dynamics. The Violoncello part has *arco ten.* and *pizz.* dynamics. The Contrabass part has *ten.* and *pizz.* dynamics. The score is written in a key with one sharp (F#) and a 3/4 time signature.

11

105

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

p *mp* *mf* *p* *più p*

11

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

poco cresc. *mfz mp* *f* *fz mf* *ff* *ffz f dim.* *f* *fz mf dim.*

poco cresc. *mfz* *f* *fz* *ff* *ffz* *f* *fz mf dim.*

poco cresc. *mfz* *f* *fz* *ff* *ffz* *f* *fz mf dim.*

f *ff*

f *ff*

115

Fl. *pp*

Cl. (B) *p* I.

VI. I *pp* *pp* *sempre pp*

VI. II *sempre pp* *sempre pp*

Vle *sempre pp* *sempre pp*

Vc. *sempre pp* *sempre pp*

120

Ob. *p* I.

Cl. (B) *pp*

VI. I *sempre pp* *cresc.* *mf dim.*

VI. II *cresc.* *mf dim.*

Vle *cresc.* *mf* *p*

Vc. *cresc.* *mp*

mp dim.

126

13

Fl. *pp*

Ob. *pp* *p*

Cl. (B) *ppp* *p*

Fag. *ppp* *p*

Cor. (F) *pp*

13

VI. I *p* *cresc.* *p* arco

VI. II *p* *cresc.* *mf* arco *p*

Vle *p* *cresc.* *mf* *dim.* arco *p*

Vc. *pp* *cresc.* *mf* *dim.* *p*

Cb. *mf* *dim.* *p*

131

Fl.

Musical notation for Flute (Fl.) in two staves. The first staff is in treble clef and the second in bass clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with triplets and dynamic markings of *mf*.

Ob.

Musical notation for Oboe (Ob.) in two staves. The first staff is in treble clef and the second in bass clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with triplets and dynamic markings of *mf* and *p*.

Cl. (B)

Musical notation for Clarinet in B-flat (Cl. (B)) in two staves. The first staff is in treble clef and the second in bass clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with triplets and dynamic markings of *mf* and *p*.

Fag.

Musical notation for Bassoon (Fag.) in two staves. The first staff is in treble clef and the second in bass clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with dynamic markings of *mf* and *p*, and the instruction *poco cresc.*

Cor. (F)

Musical notation for Cor Anglais (F) in three staves. The top two staves are in treble clef and the bottom staff is in bass clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with dynamic markings of *p*, *mf dim.*, and *p*, and the instruction *poco cresc.*

VI. I

Musical notation for Violin I (VI. I) in one staff in treble clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with dynamic markings of *cresc.* and *f*.

VI. II

Musical notation for Violin II (VI. II) in one staff in treble clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with dynamic markings of *poco cresc.*, *mf*, and *p*.

Vle

Musical notation for Viola (Vle) in one staff in treble clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with dynamic markings of *poco cresc.*, *mf*, and *p*.

Vc.

Musical notation for Violoncello (Vc.) in two staves. The first staff is in treble clef and the second in bass clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with dynamic markings of *poco cresc.*, *mf*, and *p*, and the instruction *arco*.

Cb.

Musical notation for Contrabass (Cb.) in one staff in bass clef. The music is in 4/4 time and features a melodic line with dynamic markings of *poco cresc.* and *mf*, and the instruction *arco*.

135

Fl. *f* *p* *f* *mp*

Ob. *f* *p* *f* *mp*

Cl. (B) *p cresc.* *mf* *p* *f* *mp cresc.*

Fag. *p cresc.* *mf* *p* *f* *p cresc.*

Cor. (F) *p* *f* *mp cresc.*

VI. I *cresc.* *molto espress.*

VI. II *p poco a poco cresc.* *p poco a poco cresc.*

Vle *cresc.* *mf p poco a poco cresc.* *mf p poco a poco cresc.*

Vc. *p cresc.* *mf p poco a poco cresc.* *p poco a poco cresc.*

Cb. *p cresc.* *arco* *p poco a poco cresc.* *pizz.* *mf*

mf *p* *mp* *mf*

139 14

Fl. *f* *ff* *mf cresc.*

Ob. *mf* *f* *mf cresc.*

Cl. (B) *p* *f* *mf cresc.*

Fag. *f dim.* *p* *mf cresc.*

Cor. (F) *f* *p* *mf cresc.*

VI. I *f* *f cresc.*

VI. II *f* *mf* *f cresc.*

Vle *f* *mf* *cresc.*

Vc. *f* *mf cresc.*

Cb. *f* *arco* *ff*

143

Fl. *f* *ff*

Ob. *f* *f ben marc.* *a 2*

Cl. (B) *f* *a 2* *fz* *ff*

Fag. *f* *p* *ff* *fz*

Cor. (F) *mf* *ff* *f marc.* *fz* *f*

Tr. (F) II. *p* *mf* *p cresc.* *p* *f*

Tbn. *p* *mf* *p* *mf*

Timp. *pp*

VI. I *ff*

VI. II *ff*

Vle *ff* *cresc.* *ff*

Vc. *ff* *cresc.* *ff*³

Cb. *ff* *cresc.* *ff*³

meno f *cresc.*

147 **15**

a 2

Fl. *ff marc.*

Ob. *f marc.* *ff*

Cl. (B) *f marc.* *ff*

Fag. *ff*

Cor. (F) *f marc.* *f* *ff marc.*

Tr. (F) *a 2 ben marc.* *più f*

Tbn. *f* *più f* *meno f*

Timp. *cresc.* *poco f e ben marc.* *più f* *f*

15

Vi. I *fz p* *mf* *fz* *mp* *ff*

Vi. II *fz* *mp* *fz p* *mf* *ff*

Vle *fz* *mp* *fz p* *mf* *ff*

Vc. *fz p* *mf* *fz* *mp* *ff*

Cb. *ff sempre* *ff*

157 **16**

Fl. *f cresc.* *ff*

Ob. *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Cl. (B) *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Fag. *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Cor. (F) *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Tr. (F) *mf* *più f* *cresc.* *ff*

Tbn. *mf* *più f* *f cresc.* *ff*

Timp. *mf* *più f* *più f* *più f* *ff*

16

VI. I *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

VI. II *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Vle *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Vc. *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Cb. *poco f* *più f* *più f cresc.* *ff*

Tempo animato

161

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Tr. (F)

Tbn.

Timp.

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

mp stacc.

mp stacc.

mp stacc.

p marc.

p marc.

p

chiuso fz

p

pfz

pfz

IV.

III.

f

p

fz

p

pizz.

mf

p

mf

p

mf

p

mf

pizz.

f

p

p stacc.

p

stacc.

pizz.

p

mf

p

mf

pizz.

f

p

165

Fl. *f* *più f* *ff*

Ob. *mf* *mf* *più f* *ff*
stacc. p *mf* *stacc.*

Cl. (B) *mf* *mf* *più f* *ff*
mf *mf* *stacc.*

Fag. *mfz* *f* *fz* *ffz*
mfz *fz* *ffz*

Cor. (F) *mf* *aperto fz* *fz* *fz*
mf *aperto fz* *fz* *fz*

Tr. (F) *fz* *fz* *fz* *fz*

Tbn. *p*

Timp. *mfz* *pp* *mf*

VI. I *arco stacc. 3 p* *mf* *f* *ff*
arco *f* *ff*

VI. II *mf* *f* *ff* *ff*

Vle *f* *più f* *più f* *fz* *ff*
pizz. *fz* *fz* *fz*

Vc. *p* *f* *più f* *più f* *fz* *ff* *pizz.* *arco* *fz*
fz *fz* *fz* *fz*

Cb. *ff* *ff* *ff*

17

169

Fl.

Ob.

Cl. (B)

Fag.

Cor. (F)

Timp.

VI. I

VI. II

Vle

Vc.

Cb.

ff

ffz

pp

f

fz

f

fz

p *cresc.* *f*

fz *pp* *cresc.*

f con fuoco

f con fuoco

fz p *cresc.*

fz p *cresc.*

arco *ff* *fz* *pp* *cresc.*

18

175

Fl. *f marc.* *più f*

Ob. *f marc.* *più f*

Cl. (B) *f marc.* *più f*

Fag. *cresc.* *f* *p* *cresc.* *f* *mp cresc.*

Cor. (F) *p* *cresc.* *f* *p* *più f*

Timp. *mf* *pp* *cresc.* *mf* *p*

18

VI. I *f*

VI. II *f*

Vle. *f* *fz* *p* *cresc.* *f* *fz* *mf* *cresc.*

Vc. *f* *fz* *p* *cresc.* *f* *fz* *mf* *cresc.*

Cb. *f* *fz* *p* *cresc.* *f* *fz* *mf* *cresc.*

181

Fl. *più f* *più f* *ff* *dim.* *p* *fff*

Ob. *più f* *più f* *ff* *fff*

Cl. (B) *più f* *più f* *ff* *fff*

Fag. *ff* *dim.* *pp* *cresc.*

Cor. (F) *mf* *più f* *cresc.* *ff* *p* *cresc.*

Tr. (F) *f marc.* *pp* *cresc. cresc.*

Tbn. *p cresc.*

Timp. *molto cresc.* *f* *p* *cresc.*

Tri. *pp* *cresc.*

VI. I *più f* *ff* *dim.* *p* *cresc.*

VI. II *più f* *ff* *dim.* *p* *cresc.*

Vle *ff dim.* *p* *cresc.*

Vc. *ff dim.* *p* *cresc.*

Cb. *fz* *fz* *ffz*

19

calmando

I.

186

Fl. *p cresc.* 3 *ff* *dim.* *p*

Ob. *p cresc.* *ff* *dim.*

Cl. (B) *p cresc.* *ff* *dim.* *p* *p* *dim.*

Fag. *ff* *dim.* *p dim.*

Cor. (F) *ff* *dim.* *p dim.*

Tr. (F) *p cresc.* *ff* *dim.* *p*

Tbn. *f* *dim.* *p*

Timp. *f* *dim.* *p dim.*

Tri. *f* *dim.* *pp*

Piatti *f*

19

calmando

VI. I *ff* *dim.* *p* *dim.*

VI. II *ff* *dim.* *p* *dim.*

Vle *ff* *dim.* *p* *dim.*

Vc. *ff* *dim.* *p* *dim.*

Cb. *f cresc.* *ff* *dim.* *p*

193 I.

Fl. *dim.* *pp*

Ob. *p dim.* *pp* *p < >* *dim.*

Cl. (B) *pp* *ppp* *pp*

Fag. *pp* *pp* *ppp* *p*

Cor. (F) *pp* *pp* *ppp* *più pp*

Tbn. *ppp* *ppp*

Timp. *pp* *ppp*

Piatti *pp*

20

VI. I *pp* *ppp*

VI. II *pp* *ppp*

Vle *pp* *dolcissimo*

Vc. *pp* *dolcissimo* *pizz.* *arco* *p*

Cb. *ppp* *p* *pp* *poco*

199 Tranquillo

Fl. *p* *cresc.*

Ob. *pp* *cresc.*

Cl. (B) *p* *pp* *poco cresc.* *più cresc.*

Fag. *p* *cresc.* *p* *cresc.*

Cor. (F) *cresc.* *p*

Tr. (F) *pp* I.

Tbn. *pp*

Timp. *p* *pp < p* *pp < p* *p < mf* *p*

Tranquillo

VI. I *p* *cresc.* *p* *cresc.*

VI. II *p* *cresc.* *p* *cresc.* *div.*

Vle *pp* *cresc.* *p cresc.* *più cresc.*

Vc. *p* *cresc.* *p* *cresc.*

Cb. *p* *cresc.* *p* *cresc.*

205 21

Fl. *f* *dim.* *p* I. *dolce* *mf*

Ob. *f* *dim.* *p* I. *dolce* *p cresc.* *mf*

Cl. (B) *f* *dim.* *p* *dolce* II. *p cresc.* *mf*

Fag. *f* *dim.* *p* *dolce* *cresc.* a 2

Cor. (F) *f* *dim.* *p* II. *dolce* *p cresc.*

Tr. (F) I. *mp* *pp*

Tbn. *mp* *pp* *pp*

Timp. *p* *poco* *più p* *p cresc.*

21

VI. I *f* *dim.* *p* *dolce* *cresc.*

VI. II *f* *dim.* *p* *dolce* *cresc.* *div.*

Vle *f* *dim.* *p* *pp* *dolce* *cresc.*

Vc. *f* *dim.* *p* *dolce* *cresc.*

Cb. *f* *dim.* *p* *dolce* *cresc.*

216

Fl. *molto p* *p* *f* *p*

Ob. *mp* *p* *mf* *pp*

Cl. (B) *p* *f* *p*

Fag. I. *mp* *pp*

Cor. (F) I, II. *pp*

Timp.

22

VI. I *pizz.* *mf* *f* *mf cresc.* *fz* *p cresc.* *mf* *p cresc.*

VI. II *pizz.* *p* *p* *p* *mf cresc.* *fz* *p cresc.* *mf* *p cresc.*

Vle *pp* *p cresc.* *mf* *p cresc.*

Vc. *tutti* *mf cresc.* *fz* *p cresc.* *mf* *p cresc.*

Cb.

221

Fl. *p cresc.* *f* *p* *pp*

Ob. *p cresc.* *f* *mp* *pp*

Cl. (B) *p cresc.* *f* *mp* *pp*

Fag. *p cresc.* *f* *mp* *pp*

Cor. (F) *pp*

Timp. *p* *pp*

VI. I *f* *p* *cresc.* *div.* *ff* *mf* *p* *pp*

VI. II *f* *p* *cresc.* *div.* *ff* *mf* *p* *pp*

Vle *f* *p* *cresc.* *div.* *ff* *mf* *p* *pp*

Vc. *f* *p* *cresc.* *ff* *mf* *pp*

Cb. *p cresc.* *ff* *mf* *pp*

pizz.

Wilhelm Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) tillhör de stora namnen i svensk musikhistoria – i dag mest känd som tonsättare, under sin korta livstid lika respekterad som pianist och dirigent. Det hör till saken att Stenhammar var verksam när det moderna musiklivet formades, och de främsta namnen under denna epok har aldrig förlorat sin lyskraft. För Stenhammars del illustreras det av de kompositioner som stadigt behållit sin plats som repertoarverk, i första hand hans första pianokonsert (b-moll), *Två sentimentala romanser* för violin och orkester, pianoverket *Sensommarnätter*, solosånger som ”Flickan kom från sin älsklings möte” samt körsångerna ”Sverige” och ”I seralliets have”.

Wilhelm Stenhammar skaffade sig en gedigen och framför allt bred musikalisk skolning: pianostudier vid Richard Anderssons musikskola, orgel för Wilhelm Heintze och August Lagergren, kontrapunkt för Joseph Dente, komposition för Emil Sjögren och Andreas Hallén. Som så många andra svenska musikstudierande vid denna tid, och tidigare, for Stenhammar också utomlands, till Berlin för pianostudier.

Redan under studietiden började Stenhammar framträda som pianist, men också komponera. Som pianist inledde han ett samarbete med violinisten Tor Aulin och dennes stråkkvartett som skulle komma att utveckla kammarmusicerande i Sverige. Deras turnéer runt om i landet är legendariska.

Stenhammar var dirigent för kören Filharmoniska sällskapet i Stockholm 1897–1900. 1902 var han med att grundade det som idag benämns Kungliga Filharmonikerna i Stockholm. Han dirigerade i perioder också vid Kungl. Teatern och var åren 1907–22 konstnärlig ledare för dåvarande Göteborgs orkesterförening. Wilhelm Stenhammar komponerade parallellt med sin verksamhet som pianist och dirigent. Periodvis tog dock de sistnämnda engagemangen över, men som fulltecknad musiker och dirigent behövde han å andra sidan inte komponera på beställning såsom flera av hans tonsättarkolleger tvingades till.

Wilhelm Stenhammar blev invald som ledamot nr 501 i Kungl. Musikaliska akademien den 29 november 1900.

© *Gunnar Ternhag*, Levande musikarv

Serenad F-dur

Wilhelm Stenhammar fullbordade sin Serenad hösten 1913, men dessförinnan hade tillkomstprocessen varit lång. Redan under besöket i Florens 1906–1907 började Stenhammar umgås med tanken på att skriva ett orkesterverk, som på något sätt skulle spegla de intryck han fått i Italien. I ett brev till tonsättaren och dirigenten Olallo Morales från mars 1907 berättade han att han ”ville dikta så vackert och vekt om södern som bara en nordbo kan”. Han beskrev stycket han hade i sin fantasi som ”något slags florentinsk vårdityramb, eller vad det kan bli”.

Som dirigent för Göteborgs symfoniorkester hade Stenhammar en betydande arbetsbörda, som innebar att endast somrarna gav möjlighet till komponerande i större utsträckning. Verkposten i hans egenhändiga kompositionsförteckning uppger hans sommaradresser: ”Mellanklef 1908, Särö 1912, Vägeröd 1913.” Mellanklev och Särö ligger i norra Halland ett par mil söder om Göteborg, och Vägeröd i Bohuslän strax öster om Fiskebäckskil.

Hur mycket av de ursprungliga planerna som fick gestalt i det färdiga verket vet vi inte, men styckets italienska anknytning påpekas i ett brev, även denna gång till Morales, den 30 augusti 1920: ”Obs. den italienska formen *Overtura*. Bakom de traditionella satstidlarna ligger i detta fall en förstucken antydning av ett program. *Det är inte bara titlarna som äro italienska.*”

Verket fick sitt uruppförande på Kungliga Operan i Stockholm den 30 januari 1914 med Hovkapellet under Stenhammars egen ledning. Programmet var krävande med idel Stenhammarverk; utöver serenaden bestod det av *Midvinter*, Pianokonsert nr 2 och *Två sentimentala romanser*.

Serenaden hade då sex satser, och yttersatsernas grundtonart var E-dur. Stenhammar var inte nöjd med sitt verk, och det blev inga fler framföranden under de närmaste

åren. Mot slutet av 1910-talet gjorde han en grundlig revision av verket, och den 11 mars 1919 framfördes första satsen i den nya versionen i Göteborgs konserthus med Göteborgs symfoniorkester med tonsättaren som dirigent. Under hösten samma år fullbordades omarbetningen, och 3 mars 1920 spelades så hela verket i Göteborg i dess nya tappning, åter med Stenhammar själv på dirigentpulten. Den ursprungliga andra satsen med titeln *Reverenza* var då borttagen, grundtonarten i yttersatserna var ändrad till F-dur, scherzosatsen var omnoterad från 3/8-delstakt till det mer lättlästa 6/8. Utöver detta genomfördes ett otal mindre ändringar på detaljnivå. Det är i denna form som stycket därefter framförts och publicerats, det senare så sent som 1936.

Enligt anvisningarna i partituret skall andra, tredje och fjärde satserna spelas attacca, som en enhet utan mellanliggande pauser, och detta ville Stenhammar enligt det tidigare nämnda brevet från 1920 understryka genom följande uppställning i programbladet:

Overtura.

Canzonetta – Scherzo – Notturmo.

Finale.

Han skrev även följande kommentar om tredje satsen: ”Bättre än Scherzo vore kanske Intermezzo fantastico (el Intermezzo selvaggio [vild, utgivarens anmärkning]).” Dessa alternativa benämningar nådde dock aldrig partituret, vare sig manuskriptet eller den tryckta utgåvan.

Stenhammars önskan om att se mellansatserna som en enhet står i viss motsättning till en passus i det tryckta partituret, där hans vän och tonsättarkollega Kurt Atterberg i en kort text nämner att Stenhammar framfört åsikten att det inte skulle vara nödvändigt att spela hela verket, utan att man kunde välja ut de satser som passade in i programmet för övrigt. Stenhammar själv ledde dock aldrig något sådant framförande.

Den uteslutna satsen, *Reverenza*, blev liggande ospelad i många år, men har senare framförts, om än sparsamt, som separat orkesterstycke.

Som ofta, när nya verk av Stenhammar presenterades, i varje fall under hans senare år, var kritiken något avvaktande till en början. Han upprepade sällan sig själv, utan varje verk var i något avseende nytt i tonspråket. Det var som om publik och kritik behövde litet tid för att vänja sig. Serenaden är exempelvis skriven under nästan samma tid som den andra symfonin, den i g-moll, men till sitt innehåll är verken mycket olika; serenaden ljusare, luftigare och mer sprakande och symfonin dovare och allvarligare. Serenaden är dessutom mycket svårspelad för orkestern, och kanske har orkestrarnas nivå först på senare år helt kunnat leva upp till verkets krav. Numera är den ett standardverk i de svenska symfoniorkestrarnas repertoar.

Kritikern Julius Rabe formulerade efter uruppförandet av den omarbetade versionen följande träffande karakteristik av den senare Stenhammar i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning

4 mars 1920: ”Han är nu mera lågmält [sic] än någon annan här i Norden som talar i musik. Ingenting skyr han mer än bullersamhet och gottköpsvändningar. Men denna lågmälthet begränsar också räckvidden av hans musik. Det är ej musik för hopen, knappast för publiken, den är för kännarna, ja, den är kanske till och med blott en monolog. Men den som gör sig mödan att lyssna skall möta ett känsloliv, så rikt och finsträngt, så ädelt och rent, att man i Stenhammar, trots hans återhållsamhet, måste se en av våra största konstnärskaraktärer.”

I Bo Wallners stora biografi *Wilhelm Stenhammar och hans tid* ägnas ett långt kapitel åt verket. Det är därifrån som citaten från Stenhammars brev har hämtats.

Wilhelm Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) is among the great names in Swedish music history – now mostly remembered as a composer, but equally respected as a pianist and conductor during his short life. Part of this is due to the fact that Stenhammar was active during the formation of modern musical life, and the foremost names of this period have never lost their radiance. For Stenhammar's part, this is illustrated by the compositions that have consistently kept their places as repertoire pieces, on the first hand his first piano concerto (B flat minor), *Två sentimentala romanser* ('Two Sentimental Romances') for violin and orchestra, the piano piece *Sensommarnätter* ('Late Summer Nights'), solo songs such as 'Flickan kom från sin älsklings möte' ('The Girl Came from Meeting Her Lover' and the choral songs 'Sverige' ('Sweden') and 'I seralliets have' ('In the Seraglio Garden').

He acquired a musical education that was both sound and extensive: piano studies at Richard Andersson's School of Music, organ for Wilhelm Heintze and August Lagergren, counterpoint for Joseph Dente, composition for Emil Sjögren and Andreas Hallén. Like so many other Swedish music students at the time, and earlier, he also travelled abroad, to Berlin, to study piano.

Stenhammar started performing as a pianist during his studies, and also began composing. As a pianist, he began collaborating with the violinist Tor Aulin and his string quartet, which would come to develop chamber music in Sweden. Their tours around the country are legendary.

He was a conductor for the Stockholm Philharmonic Society choir from 1897 to 1900. In 1902, he was among the founders of what is now known as the Royal Stockholm Philharmonic Orchestra in Stockholm. He also conducted at the Royal Opera and was artistic director of what was then the Gothenburg Orchestra Association from 1907 to 1922.

In tandem with his career as a pianist and conductor, Stenhammar was a composer. However, the former activities would periodically eclipse his other work, but as a fully-fledged musician and conductor, he was not forced to compose on commission, as many of his colleagues were.

On November 29, 1900 Wilhelm Stenhammar was elected to the Royal Academy of Music as member No. 501.

© *Gunnar Ternhag*, Levande musikarv
Transl. Martin Thomson

Serenade in F major

Wilhelm Stenhammar brought forth his Serenade in the autumn of 1913 after many years' gestation. Stenhammar had entertained the thought of writing an orchestral work during his visit to Florence back in 1906–1907, intending it to somehow reflect his impressions of Italy. In a letter to composer and conductor Olallo Morales dated March 1907, he wrote that he "wanted to eulogise the South as beautifully and tenderly as only a northerner can". He described the piece that was occupying his imagination as "some kind of Florentine spring dithyramb or whatever it might be".

As conductor of the Gothenburg Symphony Orchestra, Stenhammar had a considerable workload that left him with only the summers in which to compose in earnest. In his own handwritten list of compositions, the work is accompanied by his summer addresses: "Mellanklef 1908, Särö 1912, Vägeröd 1913." Mellanklef and Särö are in north Halland, a few miles south of Gothenburg, and Vägeröd is in Bohuslän, just east of Fiskebäckskil.

Just how much of his original plans found their way into the completed work is impossible to know, but its Italian references are mentioned in another letter to Morales from 30 August 1920: "Note the Italian form *Overtura*. In this case, concealed behind the traditional movement titles is the intimation of a programme. *It is not only the titles that are Italian.*"

The work was premiered at Kungliga Operan (the Royal Swedish Opera) in Stockholm on 30 January 1914 with Stenhammar himself leading *Hovkapellet* (the Royal Court Orchestra). The programme was demanding, with nothing but Stenhammar works; besides the Serenade, it comprised *Midvinter* (Midwinter), Piano concerto no. 2 and *Två sentimentala romanser* (Two Sentimental Romances).

This original Serenade had six movements, the two bookend movements both being in the key of E major. Stenhammar was displeased with his composition and there were no more performances over the coming years. Towards the end of the 1910s, he thoroughly revised the work and on 11 March 1919, the new version of the first movement was performed at Gothenburg Concert Hall by the Gothenburg Symphony Orchestra, again with Stenhammar directing. He completed the revision later that autumn and the entire work was re-performed on 3 March 1920 in Gothenburg, yet again under Stenhammar's baton. The original second movement, which had the title *Reverenza*, had been dropped, the tonic key of the first and last movement was raised to F major and the scherzo movement was renotated from 3/8 time to the more easily read 6/8. There were also countless tweaks of detail. It is in this form that the piece was subsequently performed and published, the latter as late as in 1936.

According to the directions in the score, the second, third and fourth movements are to be played *attacca*, as one unbroken unit, which Stenhammar, according to the above-mentioned letter from 1920, wished to emphasise with the following arrangement in the programme sheet:

Overtura.

Canzonetta – Scherzo – Notturmo.

Finale.

He also wrote the following comment on the third movement: "Better than *Scherzo* might be *Intermezzo fantastico* (or *Intermezzo selvaggio* [wild, publisher's note])." However, these alternative titles never reached the score, either the autograph version or the printed.

Stenhammar's desire to see the middle movements as a single unit is somewhat contradicted by a brief text in the printed score in which his friend and fellow-composer Kurt Atterberg mentions that Stenhammar said it was unnecessary to perform the whole work and that one could select whichever movements suited the rest of the programme. Stenhammar himself never, however, led any such performance.

The expunged movement, *Reverenza*, remained unplayed for many years, but has since been performed, albeit infrequently, as a separate orchestra piece.

As often was the case when new Stenhammar works were presented, at least during his later years, the response was initially somewhat guarded. He rarely repeated himself, so each work was to some degree novel in its tonal language. So it was as if his audiences and critics needed a little time to adjust. For example, Serenade was written at roughly the same time as his second symphony (G minor), but in terms of content the works could not be more different: the serenade is light, airy and sparkling, while the symphony is subdued and grave. The serenade is also difficult for an orchestra to play, so much so that it was perhaps only in later years that orchestral standards were able to live up to its demands. Nowadays, it is a standard work on the Swedish symphony orchestra repertoires.

After the premier of the revised version, critic Julius Rabe painted the following rather apposite portrait of the later Stenhammar in *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning* on 4 March 1920: "He is now more discreet than anyone else here in Scandinavia who speaks in music. There is nothing he dreads more than noisiness and cheap ruses. But this discretion also hampers the reach of his music. Music for the multitudes it is not, nor is it for audiences; it is for aficionados, or indeed perhaps it is nothing short of a monologue. But he who takes pains to listen will meet an emotional heart, so rich and delicate, so noble and pure, that one must see in Stenhammar, despite his temperance, one of our greatest artist personalities."

In his major biography *Wilhelm Stenhammar och hans tid*, Bo Wallner devotes a lengthy chapter to the work. It is from this work that the quotes from Stenhammar's letters have been taken.

Kritisk kommentar

Källmaterial

Denna utgåva avser Stenhammars omarbetade version av verket. Källmaterialet är följande:

Autografer

A Huvudkälla. Partitur. Musik- och teaterbiblioteket, Stockholm. Inbunden volym med 143 notsidor.

Mellan pärmen och första notsidan finns tre blad, varav det andra och tredje består av notpapper av samma typ som själva partituret.

På baksidan av det första bladet står följande: "Tillhör / Fru Helga M. Stenhammar / Herrgårdsgatan 13 / Göteborg."

Framsidan av det andra bladet är titelsida, skriven med Stenhammars piktur.

Överst till vänster står "Till Helga Marcia" [Stenhammars hustru].

Mitt på sidan står "Serenad / F dur / Op. 31".

Nertill till höger på sidan står "Wilh. Stenhammar."

Baksidan av detta blad är tom.

Framsidan av det tredje bladet innehåller följande information, skriven med Stenhammars piktur: "Komp. 1912–13. Första partituret dateradt 1 jan. 1914. Serenaden var då sexsatsig. Yttersatserna stodo i E dur, scherzot gick i 3/8 takt. I denna nya bearbetning, avslutad 31 aug. 1919, äro yttersatserna omarbetade i F dur, den ursprungliga andra satsen (Reverenza) är utesluten och scherzot omskrifvet i 6/8 takt (2 x 3/8)."

Baksidan av detta blad är tom.

På första notsidan står ingen verktitel, endast satstiteln "Overtura."

Partiturruppställningen i **A** följer nutida praxis med undantag för fagotterna, som är placerade under hornen. Träblåsar-, horn- och trumpetstämmorna är i regel parvis ihopskrivna på notsystemen. Trombongruppen upptar två system, varvid trombon I och II är sammanskrivna på det övre systemet. I avsnitt med mer komplicerad struktur lägger Stenhammar ofta ut stämmorna på fler system.

I sats 1, 2 och 4, som är skrivna för mindre besättning, finns inga notsystem för de instrument som inte medverkar i dessa satser.

Avskrift

K Partitur. Göteborgs Konserthus. Detta är en noggrann avskrift av **A**, signerad Emil Marek 1930. Även titelsidan och den följande informationsidan är ordagrant avskrivna.

Handskrivna stämmor

S Orkesterstämmor. Göteborgs Konserthus. Dessa stämmor skrevs ut till uruppförandet i Stockholm 1914 av verkets första version. Efter Stenhammars omarbetning inrättades detta material efter den nya versionen genom inklistrade lappar, inlagda sidor, och i några fall nya stämmor. Materialet har sannolikt använts fram till utgivningen av det tryckta materialet 1936.

Tryckta utgåvor

T1 Partitur. Föreningen Svenska Tonsättare (Edition Suecia), Stockholm cop. 1936. En del av denna upplaga förefaller vara gjord i samproduktion med Breitkopf & Härtel i Leipzig. På titelbladets baksida i dessa samproducerade partitur finns en orkesterbesättningslista på tyska samt följande text av Kurt Atterberg: "Under ett samtal om denna sin Serenad har Wilhelm Stenhammar en gång meddelat mig, att han med namnet 'Serenad' velat antyda, att det – liksom fallet varit med de klassiska serenaderna – icke alltid vore nödvändigt att framföra verket i sin helhet. Det var med andra ord Stenhammars mening, att man skulle spela endast så många och endast de satser, som vore önskvärda med hänsyn till programmet för övrigt." Samma text är även tryckt i tysk, engelsk och fransk översättning, och allt är undertecknat "Stockholm, im November 1936 Kurt Atterberg". I partituren som endast uppger Föreningen Svenska Tonsättare som förläggare är denna sida tom. Verkets titel är "Serenade".

T2 Orkesterstämmor. Föreningen Svenska Tonsättare, Stockholm cop. 1936. Verktiteln är "Serenade".

T3 Fickpartitur. Nordiska Musikförlaget, Stockholm [1951]. Nederst på första notsidan finns ett stämpelavtryck med texten: "Copyright 1936 by / FÖRENINGEN SVENSKA TONSÄTTARE, STOCKHOLM". Själva nottexten är identisk med **T1**. Mellan omslaget och första notsidan finns två blad. Framsidan av blad 1 utgörs av en titelsida som till sin grafiska utformning avviker från **T1**. Framsidan av blad 2 innehåller Atterbergs text från **T1**, även här på svenska, tyska, engelska och franska och med samma datering som i **T1**. Underst finns en besättningslista med instrumentnamnen på italienska. Här finns även speltidsangivelsen "34 min." Dedikationen i **A** finns med men är ändrad till "Till min hustru". Verktiteln är "Serenade".

Huvudkällan, **A**, är skriven med Stenhammars sedvanliga noggrannhet och innehåller ytterst få felaktigheter, mest handlar det om nyansbeteckningar som saknas i någon stämma. Märkligt nog saknas oväntat många nyanser i fagottstämmorna, möjligen för att de är noterade under hornen, vilket kan ha fått Stenhammar att tappa kontakten mellan fagotter och övriga träblåsare, som de har så mycket gemensamt med.

Även det tryckta materialet (**T1**, **T2**, **T3**) håller mycket hög standard. De flesta av de få felen i **A** har identifierats och rättats. Därtill finns några anvisningar, som inte återfinnes i **A**. Det rör sig främst om stråkmärkingar men även om några tillagda nyansbeteckningar. I Bo Wallners biografi *Wilhelm Stenhammar och hans tid* anges tonsättaren Hilding Rosenberg och cellisten Rudolf Claëson som behjälpliga vid utgivningen, och dessa anvisningar härrör med all sannolikhet från dem. Båda tillhörde den inre kretsen kring Stenhammar, och som cellist i Göteborgsorkestern hade Claëson möjlighet att noga studera tonsättarens tolkningar av sina egna verk. Utgivaren har ändå valt att inte ta med dessa anvisningar i utgåvan. När det gäller stråkmärkingarna finns inget som talar för att dessa härstammar från Stenhammar själv. I det handskrivna stämaterialet till serenaden (**S**) saknas stråkmärkingar nästan helt, och de få som är införda, t.ex. i första pulten i cellostämman är sannolikt Claësons. Däremot har ett notexempel med några tillfogade detaljer i den viktiga cellostämman i andra satsens början tagits med i kommentaren som en möjlig förmedling av Stenhammars intentioner. Man kan dock fråga sig varför inte Stenhammar i så fall skrev in anvisningarna i sitt partitur.

Det är beklagligt att partituret till Stenhammars första version av verket förefaller förkommet. Dock är sidorna som innehåller den senare uteslutna satsen Reverenza bevarade (jämte sista

sidan i sats 1). För musikforskaren hade det förstås varit av stort intresse att kunna studera verkets utveckling mellan 1914 och 1919. Vi vet att Stenhammar drog lärdomar efter det första framförandet och gjorde de justeringar som han ansåg vara nödvändiga. Man kan med hjälp av de bevarade stämmorna i S göra vissa jämförelser, men eftersom sidor är överklustrade och ersatta ger stämmorna endast en ofullständig bild av hur version 1 gestaltade sig. Även för utgivaren av denna utgåva hade tillgången till ett partitur med verkets första version kunnat vara till hjälp i vissa frågor. I brist på ett sådant har stämmorna konsulterats vid några tillfällen.

När det gäller verktiteln har utgivaren valt att följa Stenhammars skrivsätt i A, alltså med titeln *Serenad* på svenska följd av tonartsbeteckningen F-dur och opusstalet 31.

Några notationsmässiga detaljer

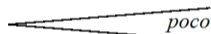
Crescendon och diminuendon anges både med orden *cresc.* och *dim.* och med pilar. Textvarianten används främst vid längre förlopp, medan pilarna i regel anger snabbare förändringar. På några ställen står först ordet *cresc.* och litet senare en crescendopil, vilket måste indikera att crescendot ges en extra skjuts på slutet.

För snabba och kraftiga diminuendon använder sig Stenhammar ofta av ett slags kombinationstecken, där är en pil följer omedelbart efter ordet *dim.* eller där ordet till och med är inskrivet i öppningen på pilen.

dim. eller *dim.*

Dessa kombinationstecken har undvikits i utgåvan. I stället har utgivaren valt antingen text eller pil beroende på sammanhanget. Detta har skett utan kommentar i de enskilda fallen.

Likaså skriver Stenhammar ofta in bestämningsord till crescendopilar (såsom *poco* och *molto*) i öppningen på pilarna.

I utgåvan har sådana bestämningsord placerats under pilarna.

Orden *dolce* och *dolcissimo* används stundtals självständigt, alltså utan att någon annan nyansbeteckning är utsatt. De används då i sammanhang där en svag nyans måste vara avsedd.

Stenhammar är mycket sparsam med ”säkerhetsförtecken”, alltså sådana förtecken som är utsatta i takterna närmast efter takter med tillfälliga förtecken och vars syfte är att bekräfta att tonartens ordinarie förtecken åter skall gälla. Vid några tillfällen har utgivaren tillfogat sådana förtecken för tydlighetens skull.

Däremot har Stenhammar för vana att upprepa tillfälliga förtecken efter överbindning till ny takt. Detta skrivsätt har enligt Levande Musikarvs riktlinjer inte följts i utgåvan.

Vid notering av temporelationer skriver Stenhammar det nya notvärdet först och det föregående sedan, t.ex. vid takt 20 i sats 1, där det står fjärdedel = helnot. Utgåvan följer nyare praxis med det gamla notvärdet först.

Kommentarer

- Partiturruppställningen i A med hornen mellan klarinetter och fagotter har ändrats till den numera gängse.
- Transponeringarna i A har bibehållits.
- Klaverna i A har generellt bibehållits i utgåvans partitur. I orkesterstämmorna har

utgivaren dock förhållit sig friare för de instrument som växlar mellan olika klaver, eftersom de kompromisser som det innebär att skriva ihop flera stämmor på samma notsystem i ett partitur inte längre är nödvändiga. Det kan t.ex. röra sig om ställen, där två fagotter delar notsystem i partituret och är noterade med tenorklav, men där det skulle bli mest lättläst för musikerna om andrastämman i stället noterades i basklav.

- Beteckningen *a due* i **A** har ersatts med *a 2*.
- Slaginstrumenten i sats 3 och 5 är i **A** noterade på femlinjesystem men på system med en notlinje i denna utgåva.
- Klockspelet benämns ”Campanelle” i **A**, **T** och **S**, men det måste vara ett vanligt orkesterklockspel som avses, och utgivaren har därför valt den mer allmänt förekommande språkliga formen ”Campanelli”. Det bör nämnas att det uppstått missförstånd i besättningslistorna i **T1** och **T3**, där instrumentet benämns ”Glocken” resp. ”Campani”.
- Satsnumren, som saknas i **A**, är tillfogade i enlighet med **T**.
- Repetitionssiffrorna är hämtade från **A**, **S** och **T**.
- Kommentarererna nedan avser huvudkällan **A**, om inte annat anges.

<i>Takt</i>	<i>Stämman</i>	<i>Kommentar</i>
Sats 1		
43	Vc.	Anvisningen i A är <i>tutti vcelli senza sordini e arco</i> .
57	Vle	Tredje och fjärde tonerna är skrivna med dubbla skaft. Eftersom stället enligt anvisningen i 56 skall spelas non divisi har utgivaren valt att i stället notera med dubbla nothuvuden.
68	Cl. I	Anvisningen <i>espress.</i> tillfogad i analogi med Ob.
98	Vl. I	Anvisningen <i>più p</i> med streckad linje efter bör betyda <i>sempre più p</i> fram till <i>pp</i> i 103.
171	Vc., Cb.	Anvisningen inklusive parenteserna är utsatt i A .
182	Cor.	A har staccatopunkter på alla noter. Utg. har i enlighet med T ignorerat punkterna, eftersom samma motiv förekommit flera gånger tidigare utan punkter. De återkommer inte heller i de följande blåsarinsatserna.
198–199	Vl. II	Nyanserna tillfogade i analogi med Vl. I.
234	Vl I, II	Åttondelen i 234 är markerad med en punkt. Utg. har ändrat till streck i analogi med 236, 242, 244 och 246. Det bör noteras att motsvarande noter på parallellstället (72–84) alla är försedda med punkter, troligen på grund av en svagare grunddynamik. I T är dessa punkter ersatta med streck.

- 240 Cb. *p* tillfogad i analogi med Fag., Cor. I och Vle.
- 251 Cb. *div.* tillfogad.
- 279 Cb. 2 solo och Cb. tutti Tecknet under andra tonen är längre än accenterna i träblåsarstämorna, men det ser ändå inte ut som en regelrätt diminuendopil. Utg. har i likhet med **T** återgivit det som ett sedvanligt accenttecken.
- 318 Repetitionssiffran 27 är tillfogad av utg.

Sats 2

- 1 Tempobeteckningen i **A** var ursprungligen *Tempo di valse poco tranquillo*. Därefter fogade Stenhammar in ett *un* före *poco*. Kommatecknet är tillfogad i enlighet med **T**. I den ursprungliga versionen i **S** är tempobeteckningen *Tempo di valse assai tranquillo*.

- 9–21 Vc.

I **T** är följande anvisningar tillfogade:

Dessa anvisningar finns även i förstapultstämman i **S** (men utan parenteserna) och härrör med största sannolikhet från cellisten Rudolf Claëson, som medverkade vid utgivningen av **T**.

- 37 Cl. Anvisningen *perdendosi* är skriven ovanför notsystemet med blyerts. Pikturen talar för att det inte är Stenhammar som står bakom anteckningen, och den har därför inte återgivits i denna utgåva, men det bör nämnas att den är inskriven med blyerts även i **S** och återgiven i **T**.
- 42–43 Vc. Crescendo- och diminuendopilarna saknas i **A**, men är utsatta i **S** och har återgivits i **T**.
- 46 Vl. II Vare sig **A**, **T** eller **S** har korsförtecken före tredje noten. Har tillfogats i analogi med Fl. I och Ob. I i 156 och med motsvarande ton (cississ) i 54 och 164. Ett h i 46 klingar inte fel i sig, men för utgivaren verkar det mer sannolikt att takten skall ha samma toninnehåll som 156.
- 49 Ob. I Skall möjligen ha *cresc.* som Cl. I, men en sådan anvisning saknas i samtliga källor.

52–54	Vl. I	Strecken och bågar i 52–53 saknas i A , har tillfogats i analogi med 44–45 och 60–61 samt i enlighet med T och S . Anvisningen <i>pp</i> i 54 saknas i A och har tillfogats i enlighet med T och S .
56	Cl. II, Vl. II, Vle	<i>pp</i> tillfogad i analogi med Fl., Ob. I och Vc.
56	Vl. II	Anvisningen (<i>arco</i>) är tillfogad av utgivaren. Det är annars lätt att tro att Stenhammar avsett pizz. som i 40 och 48, men ingenting tyder på att så skulle vara fallet även här.
60	C. ingl., Cor. I, II	T har <i>mf</i> , sannolikt infört i analogi med majoriteten av de medverkande stämmorna. Då anvisningen saknas i såväl A som S har utgivaren antagit att Stenhammar velat ha ett mildare crescendo i dessa stämmor (liksom i fagotterna) och har därför avstått från komplettering.
63	Cor. I, II	Under det gemensamma systemet står <i>p</i> på första noten, följt av <i>dim.</i> inskrivet i en diminuendopil. Utg. förutsätter att anvisningarna avser båda stämmorna trots skillnaderna i rytmik.
113–117	Vl. I	Ursprungligen var anvisningarna om antalet spelare följande: 1. <i>solo</i> , 1 ^a <i>posto</i> , 2 <i>posti</i> , 3 <i>p.</i> , 4 <i>p.</i> Andra till femte anvisningen ändrades sedan till <i>a due</i> , <i>a 4</i> , <i>a 6</i> , <i>a 8</i> . T återger den ursprungliga lydelsen.
190–191	Vl. I.	Ovanför systemet är tillskrivet en crescendopil i 190 och en diminuendopil i 191 med blyerts och inom parentes. De är även inskrivna i några stämmor i S och återgivna i T . Utgivaren har dock avstått från tillägget, då dess ursprung är okänt.
Sats 3		
9–10	Fag. I	Anvisningarna <i>dim.</i> och <i>pp</i> tillfogade i analogi med Cl. I.
53–55	Fag.	De dynamiska anvisningarna saknas, tillfogade i enlighet med T och inskrivna anvisningar i S .
64	Vc.	Stenhammar skrev först 1 ^a <i>posto</i> men ändrade senare till 1 ^a <i>sedia</i> . Utg. har i enlighet med T behållit den ursprungliga lydelsen, så även i 73.
77	Vle, 3 soli	Anvisningen är <i>unis</i> . Utg. har valt att skriva <i>non div.</i> i stället.
85	Cl.	<i>p</i> tillfogad i analogi med Fl. I.

121	Fag.	<i>pp</i> tillfogad.
125	Vl. I	Det står <i>dolcissimo</i> i 125 och <i>vibrato</i> i 126. Utg. har gjort tolkningen att det rör sig om en sammanhängande anvisning.
128	Fl. I	Denna takt är felaktigt skriven i oboernas notsystem (takten inleder en ny sida).
141		Texten ($2/2 = 6/8$) har återgivits i denna utgåvas partitur men har utelämnats i orkesterstämmorna.
221		Temporelationen är noterad ($\downarrow = \downarrow$. <i>del Tempo I</i>).
229–230	Fag. II	De dynamiska anvisningarna är tillfogade i analogi med Cor. II, III, IV.
271–272	Fag.	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Cor. I, II.
290–291	Cor. III	Crescendopilen tillfogad i analogi med Cor. I.
301	Cor. III	Anvisningen <i>cresc.</i> följs omedelbart av en crescendopil. Utg. har valt att endast sätta ut pil.
324	Cor. IV	<i>sempre ff</i> tillfogad i analogi med Cor. II.
331	Fag.	<i>a 2</i> tillfogad. Något annat vore inte tänkbart i det här sammanhanget.
338–341	Cor. II	Dessa takter är noterade i g-klav. För att minska antalet hjälplinjer har utg. noterat om i basklav.
352	Vc.	Stenhammar benämner här solostämmorna <i>Solo 1</i> , <i>Solo 2</i> etc. Utg. har hållit fast vid det normalt förekommande skrivsättet i verket: <i>1. solo</i> , <i>2. solo</i> etc.
355–358	Vle	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Vl. I.
369	Cl.	Anvisningen <i>perdendosi</i> är, troligen på grund av platsbrist, skriven ovanför det gemensamma systemet men bör avse båda stämmorna.
Sats 4		
13	Vl. I gli altri	Anvisningen (<i>senza sord.</i>) tillfogad av utg.

29	Fl. II, Cl., Fag. I	Bågen efter den andra noten avses nog visa att noten skall hållas ända till taktstreckket, så att hela klangen är kvar tills Fl. I har avslutat sina efterslag.
31	Vc.	Femman under kvintolen saknas.
32–33	Fag. I	De dynamiska anvisningarna tillfogade i analogi med Fl. och Cl. samt i enlighet med T .
34	Fag. II	<i>dolce</i> tillfogat i analogi med Cl. I.
53	Vl. I, II, Vle, Vc.	Första tonen var ursprungligen endast en fjärdedel. Stenhammar förlängde den sedan till samma notvärden som i 57 och 61.
Sats 5		
6	Cor. I	Crescendot är noterat med anvisningen <i>cresc.</i> inskriven i en crescendopil. Utg. har endast behållit pilen.
78	Fag, II, Vl. II	<i>p</i> tillfogat på sista noten i analogi med Cl. II och Cor. II.
99		Pian piano = sakta och försiktigt.
105	Vl. I	En accent är inskriven med blå färgpenna över första tonen, oklart av vem. Då den inte förekommer på något annat ställe i detta avsnitt har den ignorerats i utgåvan.
118	Vle	Återställningstecknet före femte noten i överstämman tillfogat av utg. Ett diss här skulle klinga väldigt apart. Saknas även i T och i S (där denna stämma ligger i Vl. II).
139	Vl. II, Vle	Korsförtecknet före näst sista tonen i Vl. II och före nionde tonen i Vle tillfogat av utg. Saknas även i T och S . För Vl. II är felet uppenbart eftersom cisset följer på ett hiss. Cisset i Vle är inte lika självklart men ger sig vid en jämförelse med 132, där samma musik förekommer en ton lägre, och där ett tydligt återställningstecken är noterat för h.
142	Cb.	<i>arco</i> tillfogat. Förekomsten av staccatopunkter talar för <i>arco</i> , och vid den liknande insatsen i 135 är <i>arco</i> utsatt. I S är <i>arco</i> utsatt i två av de tre stämmorna.
143–144	Vle	I A är de två stämmorna noterade på skilda notsystem, och där sker överstämmans återgång till altklav först före femte tonen i 144.

155	Vc.	Den första triolåttondelen har en tvärbalk genom skaftet. Troligen är detta ett misstag. På motsvarande not i 152 saknas balken, och hela avsnittet bygger på uppåtgående rörelser som startar på andra 8-delen i en triol. Den första noten i triolen är endast en förlängning av föregående baston. Balken saknas i S och är inte heller återgiven i T.
168	Timp.	Halvpausen saknas i A.
170	Fag., Vle, Vc.	Återställningstecken för h saknas. Före första tonen i Fag. II är det tillfogat i efterhand av okänd hand. De tydligt utsatta förtecknen för klingande h i Cl. och Cb. (i båda oktaverna!) talar för att det skall vara h i samtliga berörda stämmor. H-t bekräftas dessutom av S (där hela detta avsnitt går en halvton lägre och den aktuella tonen följaktligen är tydligt noterad som b).
176	Cl. II, Fag.	Cl. II har <i>f</i> placerat något till höger om första noten, medan Fag. har <i>f</i> rakt under andra noten. Utg. har placerat nyansbeteckningen under första noten i analogi med 180, vilket förefaller mer logiskt med tanke på stråkstämmorna.
187	Piatti	Nyansbeteckning saknas. Utg. föreslår <i>f</i> . S har <i>f</i> (<i>sonante</i>), en beteckning som med största sannolikhet härstammar från Stenhammar själv.